

KANADA PIRMOJI RATIFIKAVO NATO PLĖTRĄ

Kovo mėn. 31 d. (BNS). Kanada tapo pirmąja NATO valstybe, ratifikavusia Lietuvos ir dar šešių Rytų, Vidurio ir Pietų Europos valstybių prisijungimo prie Aljanso protokolus.

URM sekretorius Giedrius Čekuolis, kuris yra vyriausiasis Lietuvos integracijos į NATO koordinadorius, pasveikino praėjusį penktadienį priimtą Kanados vyriausybės sprendimą, reikšdamas viltį, kad Kanados pavyzdžiu netrukus paseks ir kitos Aljanso narės.

Kanados ministras pirmininkas Jeanas Chretienas (Žanas Kretjenas) pareiškė pasitenkinimą, kad jo šalis pirmoji iš Aljanso valstybių ratifikavo protokolus, leisiančius Bulgarijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai, Rumunijai, Slovakijai ir Slovėnijai tapti NATO narėmis.

“Tai bus svarbus Aljanso žingsnis į priekį. Šios septynios šalys drauge suteiks NATO daugiau pajėgumų, išplės geografinę aprėptį ir užtikrins saugesnę ateitį”, - Kanados vyriausybės pranešime žiniasklaidai cituojamas šalies ministras pirmininkas.

Kovo 26 d. Briuselyje pasirašytus protokolus jau pradėjo svarstyti ir JAV Senato komitetai. Manoma, kad Senatas juos galėtų ratifikuoti per artimiausius 2-3 mėnesius.

Pakviestųjų šalių prisijungimo prie NATO protokolai turi būti ratifikuoti visų 19-kos Aljanso valstybių parlamentuose. Manoma, kad šis procesas turi pasibaigti iki kitų metų gegužę numatyto NATO viršūnių susitikimo. Šiame susitikime turėtų būti paskelbta apie Lietuvos ir kitų pakviestųjų šalių priėmimą į NATO.

Kai protokolai bus ratifikuoti NATO šalių parlamentuose, Lietuvos Seimas ratifikuos protokolą dėl Lietuvos prisijungimo prie steigiamosios NATO sutarties. Užbaigus šią ratifikacijos procedūrą, Lietuva taps pilnateise NATO nare.

Lietuva ir dar 6 kandidatės pakvietimą į NATO gavo pernai rudenį Prahoje vykusiam Aljanso viršūnių susitikime.

LIETUVOS STOJIMO Į ES SUTARTĮ PASIRAŠYS VYRIAUSYBĖS VADOVAS IR UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS

Vilnius, balandžio 2 d. (ELTA). Vyriausybės posėdyje nutarta kreiptis į Prezidentą siūlant jam pakviesti Ministrą pirmininką Algirdą Bražauską ir užsienio reikalų ministrą Antaną Valionį pasirašyti Lietuvos Stojimo į Europos Sąjungą sutartį.

Prezidentas jau yra pasirašęs Dekretą, kuriuo buvo suteikti įgaliojimai pasirašyti sutartį keturiems asmenims - A. Bražauskui, A. Valioniui, Europos komiteto generaliniam direktoriui Petrui Auštrevičiui ir Lietuvos Respublikos nepaprastajam ir įgaliotajam ambasadoriui prie Europos Bendrijų Oskarui Jusiui.

Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos, būtinybė peržiūrėti sutartį pasirašančių žmonių ir ceremonijoje dalyvaujančių asmenų skaičių iškilo dėl pasikeitusių aplinkybių - sutarties pasirašymo ceremonijos organizatorių (Graikijos Vyriausybės) pasiūlymo.

Istorinę sutartį derybas baigusią kandidatę dešimtukas ir ES pasirašys balandžio

16 dieną Graikijoje, Atėnuose. Ji įsigalios, kai sutartį ratifikuos ES narių ir kandidatžių parlamentai.

Stojimo sutartį ir kitų daugumos ES kandidatžių pasirašys Prezidento įgalioti asmenys.

Stojimo sutartyje, kurią sudaro daugiau nei 5000 tūkstančių puslapių, atspindimas visas derybų su ES turinys, finansinės narystės ES sąlygos, konkrečios finansinės paramos sumos infrastruktūros ir regionų plėtrai, žemės ūkiui, išmokos žemdirbiams, žemės ūkio gamybos kvotos, pinigai Ignalinos uždarymo pasekmių įveikimui, pereinamieji laikotarpiai ir kita. Be to, į tekstą yra įtrauktos 9 Lietuvai aktualios deklaracijos: ES paskelbė deklaraciją dėl greitesnio nei 7 metai darbo rinkų atvėrimo Lietuvai, taip pat dėl Bendrijos paramos, siekiant, kad Lietuva įsijungtų į Šengeno erdvę kartu su pirmąja prisijungiančiųjų šalių grupe bei kitos. Sutartyje taip pat specialiu protokolu yra įteisintas Ignalinos atominės

Vašingtonas, kovo 31 d. Valstybės departamente Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas ir JAV Valstybės departamento pasekretoriaus pavaduotoja Europos ir Eurazijos reikalams Heather Conley pasirašė protokolus dėl ekstradicijos sutarties tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos įsigaliojimo bei pasikeitė ratifikacijos raštais. Sutartis laikoma įsigaliojusia nuo kovo 31 d.

Ekstradicijos sutartis tarp Lietuvos Respublikos ir JAV buvo pasirašyta Vilniuje 2001 m. spalio 23 d. Sutartis numato asmenų, esančių vienoje iš valstybių, perdavimą kitai valstybei, jei joje jam yra iškelta baudžiamoji byla. Sutartyje taip pat numatomas abiejų valstybių teisėsaugos pareigūnų bendradarbiavimas atliekant teisinius procesinius veiksmus baudžiamosiose bylose. Sutarties pasirašymo metu dalyvavo Lietuvos ir JAV diplomatai.

Rolandas Kačinskas, LR ambasada JAV

elektrinės uždarymo pasekmių finansavimas.

Stojimo dokumentai bus parengti ir pasirašomi 21 oficialia ES kalba. Šią savaitę Europos komitetas prie LRV pristatė Stojimo sutartį lietuvių kalba. Dokumentas pateikiamas interneto svetainėje www.euro.lt.

Lietuva kartu su devyniomis kandidatėmis narystės derybas sėkmingai baigė pernai gruodį. Lietuvos gyventojai savo nuomonę dėl šalies stojimo į ES pareiškė privalomajame referendume, kuris vyks šių metų gegužės 10-11 dienomis. Planuojama, kad po referendumo, pavasario sesijoje, Stojimo sutartį turėtų ratifikuoti Lietuvos Seimas.

Dėl narystės ES jau apsisprendė Maltos gyventojai (dalyvavo 92.5 proc. turinčių balsavimo teisę, 53.6 proc. iš jų buvo už narystę) ir Slovėnijos gyventojai (dalyvavo 60 proc., 90 proc. balsavo už narystę ES), balandžio 12 dieną dėl šalies ateities apsisprendė vengrai.

Lietuva ketina tapti visateise organizacijos nare 2004-ųjų metų gegužės 1 dieną. Sociologiniai tyrimai rodo, kad šalies narystę ES palaiko du trečdaliai gyventojų.

VILNIAUS GRUPĖS VALSTYBĖMS - JAV PADĖKA

Briuselis, balandžio 3 d. (ELTA). JAV Valstybės sekretorius Colin Powell padėkojo Vilniaus grupės valstybėms už paramą JAV pozicijai sprendžiant Irako krizę. Padėka pareikšta NATO būstinėje Briuselyje vykusiam Vilniaus grupei priklausančių valstybių ambasadorių prie NATO susitikime su JAV Valstybės sekretoriais. JAV pareigūnas taip pat patikino ambasadorius, kad įtemptu metu sulaukta politinė parama Vašingtonui buvo labai svarbi ir ji nebus pamiršta.

Vilniaus dešimtuko vasario 5 d. priimtame pareiškime pabrėžta, kad dabartinis Saddam Hussein režimo keliamas pavojus reikalauja vieningo demokratiinių valstybių bendruomenės atsako. Dokumente JT Saugumo Taryba raginama imtis reikalingų ir tinkamų veiksmų atsakant į Irako keliamą grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui. Pareiškimą pasirašė Albanijos, Bulgarijos, Estijos, Kroatijos, Latvijos, Lietuvos, Makedonijos, Rumunijos, Slovakijos ir Slovėnijos užsienio reikalų ministrai.

Susitikime C. Powell pabrėžė, kad “karo nenori niekas”, tačiau šiuo atveju jis buvo neišvengiamas. “Visi suvokiame, kad tironija ir masinio naikinimo ginklai tirono rankose kelia pavojų visiems, juolab kai tie ginklai migruoja į teroristų rankas”, - sakė JAV Valstybės sekretorius. Pasak jo, joks pasaulio regionas negali jaustis saugus šios grėsmės akivaizdoje. C. Powell pareiškė esąs įsitikinęs, kad karinės operacijos Irake laukia greita sėkmė, tuo tarpu humanitarinės pagalbos ir šalies atstatymo darbai sulauks plačios paramos.

Vilniaus grupės ambasadoriai susitikime išreiškė viltį, kad karinė kampanija greitai ir sėkmingai baigsis, ir NATO kartu su kitomis tarptautinėmis organizacijomis galės ištraukti į demokratiško bei stabilaus Irako pokonfliktinę rekonstrukciją.

Kaip pažymėjo susitikime dalyvavusi LR ambasadorė prie NATO Gintė Damušytė, “Vilniaus dešimtuko šalys užėmė aiškią poziciją” dėl Irako nuginklavimo ir “prisidėjo prie tarptautinių pastangų kovojant su terorizmu”. Vilniaus grupės ambasadoriai taip pat padėkojo JAV už nuolatinę paramą jų šalių narystės NATO siekiamis bei pernai lapkritį Prahoje vykusiam Aljanso šalių narių vadovų susitikime priimtą sprendimą į organizaciją priimti septynias Vidurio ir Pietryčių Europos valstybes.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

PAKEISTAS 71 ĮSTATYMAS

Vilnius, balandžio 3 d. (ELTA). Seimo plenariniame posėdyje parlamentarai suderino net 71 įstatymą su naujųjų Baudžiamojo ir Baudžiamojo proceso kodeksų nuostatomis. Įstatymų leidėjai pasiekė tam tikrą rekordą per valandą pakeisdami net 71 įstatymo nuostatas. Tačiau faktiškai darbo krūvis nebuvo didelis, nes tai daugiau techninio pobūdžio įstatymų pakeitimai. Visų frakcijų Seimo nariai neabejojo, kad įstatymų suderinimas su naujais, nuo gegužės 1 d. įsigaliosiančiais kodeksais yra būtinas, todėl niekam nekilo noras diskutuoti ar prieštarauti.

Naujajame Baudžiamajame kodekse atsiradus naujai sąvokai “nusikalstama veika”, Seimas įstatymuose buvusią sąvoką “nusikaltimas” pakeitė į sąvoką “nusikalstama veika”. Pagal naująjį Baudžiamąjį kodeksą nusikalstamos veikos yra skirstomos į nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus. Tuo tikslu galiojančiuose įstatymuose žodžiai “nusikaltimai valstybės tarnybai” pakeisti į žodžius “nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams”, žodžiai “nusikaltimai finansams” - į žodžius “nusikalstamos veikos finansų sistemai” ir t.t.

Tarp 71 įstatymo, kurį reikėjo suderinti su naujais kodeksais, yra įvairias sritis apimantys dokumentai, pavyzdžiui, branduolinės energijos, ligos ir motinystės socialinio draudimo, valstybės sienos apsaugos tarnybos, karių materialinės atsakomybės, pensijų fondų, administracinių bylų teisenos, Seimo kontrolierių, Moterų ir vyrų lygių galimybių ir kiti įstatymai. Priimant šių įstatymų pakeitimus didelė dalis darbo krūvio teko prie tribūnos stovėjusiam pranešėjui Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariui Juliui Sabatauskui. Už konstruktyvų darbą ir supratimą priimant didelį įstatymų paketą Seimo nariams padėjo posėdžiui pirmininkavęs Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas.

VYRIAUSYBĖS VEIKLOS ATASKAITA

Vyriausybė teikia Seimui praėjusių metų veiklos ataskaitą, kurioje pateikiama informacija apie nuveiktus darbus, valstybės finansų panaudojimą bei numatomi artimiausio laikotarpio darbai. Dvyliktoji šalies Vyriausybė dirba nuo 2001 m. liepos 12 d., todėl teikiama ataskaita yra pirmoji, apimanti visą kalendorinių metų laikotarpį. Ją Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas pristatė Seime.

Ataskaitoje pažymėta, jog praėjusiais metais Vyriausybė dirbo efektyviai - nepasikeitė nė vienas ministras. Per 2002 metus buvo priimta rekordiškai daug sprendimų - 2,1 tūkst. Vyriausybės nutarimų, Seimui pateikti 332 įstatymų projektai, 26 Seimo nutarimų projektai ir 84 išvados dėl įstatymų projektų.

Ataskaitoje pabrėžiama, jog integravimosi į NATO srityje būtina atlikti sutarties ratifikavimo procedūrą bei pertvarkyti ginkluotąsias pajėgas taip, kad jos efektyviai veiktų narystės NATO sąlygomis. Integravimosi į Europos Sąjungą srityje darbų daugiau ir jie sunkesni - būtina atlikti ne tik sutarties ratifikavimo procedūrą, vykdyti derybų metu priimtus įsipareigojimus, bet būtina, kad gegužės mėnesį vyksiančiame referendume Lietuvos žmonės pasisakytų už integraciją.

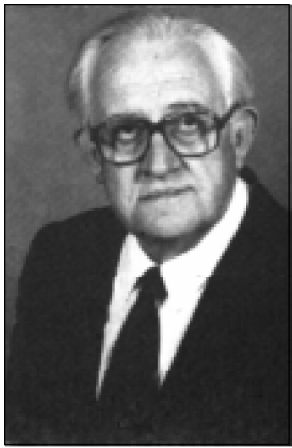
■ **Lietuva gavo NATO ir Europos Komisijos** institucijų kreipimąsi su prašymu pagal galimybes padėti Turkijai ekstremalios situacijos atveju. Atsižvelgdama į šiuos prašymus Vyriausybė leido pasirengti suteikti 235 tūkst. litų dydžio humanitarinę pagalbą. Šios lėšos bus panaudotos tik tuo atveju, jeigu jų tikrai prireiks. Iki šiol nėra pastebima, kad iš Irako plūstų masinis pabėgėlių srautas arba kad Irakas panaudotų masinio naikinimo ginklą prieš Turkijos gyventojus. Vyriausybė tik suteikė leidimą operatyviai panaudoti specialiaame valstybės rezerve sukauptas humanitarines pagalbos priemones, kai Turkijoje kils kokia nors ekstremali situacija.

■ **Rolandui Paksui** tapus Prezidentu, pradėtas jo įsteigto Visuomenės pažangos fondo likvidavimas. Nors fondas jau neveikia, jo rėmėjai bei paramos gavėjai laikomi paslapyje. Pasak fondo vadovavusios dabartinės Prezidento patarėjos Onos Valiukevičiūtės, fondas rėmė kultūrines programas ir padėjo spręsti socialines bėdas. Gegužę bus atidarytas Prezidento žmonos Laimos Paksienės fondas.

■ **Lietuvos politinės partijos** stengiasi savireklamai panaudoti referendumą dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje. Jau šią savaitę į keliones po šalį turi išvykti Europos komiteto prie Vyriausybės “eurobusas”, agituosiantis piliečius ateiti į referendumą ir balsuoti už Lietuvos narystę ES. Tačiau paaiškėjo, kad tuo pačiu metu pas rinkėjus važiuos ir kitas autobusas, kurio keleiviai bus Krikščionių demokratų partijos nariai ir lyderiai. Ne mažesnę dėmesį referendumui parodė ir Liberalų demokratų partija. Vakar partijos vadovai pristatė savo iniciatyvą ir pažadėjo į referendumą atvesti apie milijoną piliečių.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Karo reikalams Irake prezidentas Bush paprašė Kongreso skirti dar 74,7 bilijonus dolerių. Paaiškėjo, kad vienas didžiausių priešų Irako dykumoje tapo nepaprastai blogas oras. Dideli vėjai nešioja smėlio kalnus, naktimis kareiviai kenčia šaltį, dienomis tampa labai karšta, griaudžia perkūnija. Karo veiksmai pietinėje Irako dalyje nutraukė antro didžiausio Irako miesto Basra elektrą, trūksta geriamo vandens, neveikia kanalizacijos valymas, pusantro milijono žmonių gresia choleros pavojus. Jungtinės Tautos ir Raudonasis Kryžius organizuoja maisto ir vandens transportą įlankos miesto gyventojams. Pirmąją karą dieną prezidentas Bush sugrįžo į Vašingtoną iš Camp David poilsio, tarėsi su valstybės saugumo ir karo vadovybe. Jis pasakė spaudai, kad nežina, kaip ilgai truks Irako išlaisvinimo karas, tačiau jis žino, kaip tas karas baigsis.

JAV jūrų pėstininkai veržiasi į Irako sostinę. Kai kurie batalionai esą jau 50 mylių atstume. Naktimis miestą daužo koalicijos bombonešiai, strateginius sostinės Bagdado pastatus sprogdina iš karo laivų skriejančios raketos. Didelį psichologinį smūgį sudavė JAV vyriausybei vienas amerikietis kariškis, kuris rankinėmis granatomis puolė savo dalinio tris palapines. Jis esąs musulmonas, atvykęs su 101 parašiutininkų divizija. Jo mestos granatos nužudė vieną karininką, sužeidė dar 15 karių. Pirmos

KARO ŽYGIS LĖTĖJA

tos garsios divizijos aukos krito nuo seržanto Assan Akbhar rankos. Sužeisti kariai tuoj iš Kuveito buvo išvežti į amerikiečių bazės Vokietijoje karo ligoninę, užpuolikas buvo suimtas. Kita netikėta karo auka buvo du Anglijos lakūnai, kurių lėktuvą susprogdino per klaidą amerikiečių paleista oro gynybos raketa. Kovo 24 Britanijos spauda skelbė, kad ir buvusiam Persų įlankos kare daug britų kareivių žuvo (9 užmušti, 13 sužeistų) nuo sąjungininkų amerikiečių “draugiškos ugnies”.

Irako užsienio reikalų ministras Sabri pareiškė Kaire, kad daug arabų šalių remia JAV ir Britanijos koaliciją ir tuo lyg smogia smūgį Irakui į nugarą. Nežiūrint to, Irakas ne-

Kovo 25 d. kariuomenės vadai paskelbė spaudai, kad nepaprastai didelės audros verčia sulėtinti koalicijos žygį į Irako sostinę Bagdadą. Buvo dienų, kai dėl smėlio dulkių ir lietaus buvo neįmanoma naudoti malūnsparnių. Saddam Hussein gvardijos kareiviai naudojo civilius Basros miesto gyventojus kaip priedangą patekti į koalicijos kareivių užnugarį. Mieste vyksta kautynės tarp Irako specialiųjų dalinių ir civilių miesto gyventojų. Basra musulmonai yra šijitų sektos, kuri praeityje daug kentėjo nuo Irako sunių genties valdžios. Miestą apsupusi laiko Britanijos kariuomenė. Jos uždavinys sustabdyti civilinio karo veiksmus. Vienoje Irako ligoninėje,

Popiežius Jonas Paulius II buvo atsiuntęs kardinolą Pio Laghi, kad įtikintų prez. G. Bush nekariauti prieš Iraką, tačiau jo misija nepasisėkė.

AF-P nuotr.

pasiduos JAV vadovaujamai koalicijai ir ginsis. Ministras nurodė, kad Kuveitas yra šalis, iš kurios prasidėjo JAV kariuomenės žygis, Bahrain tapo JAV karo laivyno baze, pagrindinis uostas, o Kvataras yra JAV vyriausio štabo buveinė. Jordanas įsileido šimtus JAV kareivių, kurie prižiūri zenitines raketų patrankas. Kitos arabų šalys slepia savo paramą JAV kariams, teigė Irako ministras.

kurioje buvo kariuomenės sandėliai, britai rado 3,000 specialiųjų drabužių, kurie skirti apsaugoti karius nuo cheminių ir biologinių dujų. Daug Irako kareivių suvaicino pasiduodančius į nelaisvę ir patekė į fronto užnugarį, įsijungė į Basros miesto kovas. Čia vėl du britų kareiviai per smėlio audrą buvo nušauti “draugiškos ugnies” amerikiečių patrulių. Daug nukentėjo audros veikiami malūnsparniai. Apylinkės gyventojai godžiai skaitė britų išmėtomus propagandinius lapelius, kad į uostą jau atvežti maisto ir geriamo vandens siuntiniai.

Tarptautinis Raudonasis Kryžius paskelbė, kad Basros mieste jau taisoma vandens valymo stotis. JAV žinių tarnyba paskelbė, kad iki šiol į karą nelaisvę pasidavė 3,500 Irako kareivių. Nėra patikimų žinių, kiek irakiečių kareivių ir civilių žuvo. Amerikos kareivių jau žuvo 20 ir 14 buvo paimti į nelaisvę ar dingo karo veiksmuose. Britanija neteko 20 žuvusių ir 14 dingo karo veiksmuose.

(Nukelta į 4 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOS PASIRINKIMAS

Pastaruoju metu smarkiai pablogėjo Vašingtono ir Maskvos santykiai. Baltieji rūmai paskelbė turį įrodymų, kad Rusija parduoda uždraustus ginklus Irakui, pažeisdama tarptautinius susitarimus ir sukeldama pavojų JAV karinėms pajėgoms. Vašingtoną neramina, kad Rusija teikia Irakui elektronikos, naktinio stebėjimo instrumentus ir prieštankines raketas.

Rusija griežtai reikalauja nutraukti karą ir kad JAV sprestų karo krizę laikantis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijų. Dvi Rusijos įmonės, apkaltintos karinės technikos pardavimu Irakui, paneigė turėjusios ryšių su Bagdadu, tačiau viena jų prisipažino, kad joje reguliariai būdavo Irako atstovai. Bendrovė KBP “Tula” buvo apkaltinta, kad tiekė Irakui prieštankines raketas, bet įmonė paneigė tuos kaltinimus. Pasak Vašingtono, “Aviakonversija” tiekė Bagdadui prietaisus, blokuojančius palydovo signalus, kurie valdo lėktuvus ir raketas.

Rusija, Prancūzija ir Vokietija reikalauja baigti karo veiksmus. Rusija dar kartą pareikalavo, kad JT Saugumo Taryba tuoj pat svarstytų Irako klausimą. Saugumo Taryba turinti teisiškai įvertinti padėtį Irake, nes kraštui gresia humanitarinė ir ekologinė katastrofa.

Saudo Arabija įteikė JAV ir Irakui pasiūlymą dėl karo sprendimo ir laukia atsakymo. Jos ministras al-Faisalas nenurodė pasiūlymo esmės, tačiau Saudo Arabija yra pareiškusi, kad S. Husseiną galėtų gyventi jų krašte. Saudo Arabija pasiūlė Vašingtonui suteikti amnestiją visiems Irako pareigūnams, išskyrus diktatoriaus artimuosius, tikintis, kad Irako generolai patys nušalins Irako diktatorių.

JAV vadovaujamos pajėgos fronte sutinka stiprių pasipriešinimo jėgų ir manoma, kad Irakas panaudos cheminį ginklą, nes Bagdadas nubrėžė žemėlapyje “raudoną liniją” ir įsakė Irako Respublikos gvardijai panaudoti cheminį ginklą, kai tik ją peržengs amerikiečių kariai. Tai pranešė CNN, NBC ir CBS televizijos kanalai, kad informacija gauta iš žvalgybos pareigūnų. Nedzefo mieste buvo rasta cheminio ginklo gamykla. Vašingtonas tiki, kad Bagdadas turi cheminių ir biologinių ginklų, tačiau nežinia, ar Husseiną juos panaudos. Jis to nedarė per 1991 metų Persijos įlankos karą.

Popiežius Jonas Paulius II pareiškė, kad kilęs karas kelia grėsmę visai žmonijai ir kad ginklai niekada negali išspręsti problemų. “Kilus tokiam karui, kaip šiuo metu Irake, mes turime dar atkakliau tvirtu ir ryžtingu balsu pareikšti, kad tik taika gali sukurti teisingesnę visuomenę”.

Tenka su dėmesiu sekti ir šį pranešimą, kad trijulė - Prancūzija, Vokietija ir Belgija - paskelbė Briuselyje turėsianti aukščiausiojo lygio susitikimą, kuriame aptars glaudesnę savo ginkluotųjų pajėgų bendradarbiavimą. Tokie planai gali dar labiau skaldyti Irako krizės veikiamą ir šiaurės Atlanto sąjungą. Kol vyks karas, prieštaravimai tik stiprės. Lietuvai vėl iškyla naujos problemos, ką pasirinkti? JAV, galinčias garantuoti saugumą, ar Europos sudėtyje Vokietiją ir Prancūziją? Mūsų nuomone, Lietuvai naudinga ir viena, ir kita sąjunga. Panašias mintis Briuselyje išsakė ir prez. R. Paksas: “Lietuva suinteresuota ir vieninga Europa ir tvirtais transatlantiniais ryšiais”.

S. Tūbėnas

KAS VYKSTA IRAKO VAKARUOSE?

Vos tik prasidėjus karui prieš Iraką, Amerikos kariuomenės daliniai tuojau užėmė kelis Irako vakaruose esančius karinius aerodromus, teko skaityti keliuose laikraščiuose. Karas vyksta daugiau kaip savaitę, o apie tą vakarinių aerodromų užėmimą daugiau neteko skaityti. Stebėjus, kodėl.

Šiek tiek paaiškėjo perskaičius *Chicago Tribune* kovo 26 d. straipsnį, gerokai užslėptą dienraščio viduryje. Straipsnio pavadinimas irgi nelabai aiškus: “Sąjungininkų daliniai veda tylią (kodėl? -A.V.) kovą Irako vakaruose”. Tai laikraščio korespondento E.A. Torriero straipsnis, rašytas iš Karama užkardos prie Jordano ir Irako sienos. Iš čia net apie 12,000 (!) Amerikos karių, padedant ir specialioms australų daliniams, jau kelias savaites (!) vakarinėse dykumose žvalgė ir ieškojo Irako reketų ir cheminių ginklų, vis nuolat kilnojamų raketų paleidimo bazių.

Ta akcija laikoma gana slapta, ir čia nėra jokių prie kariuomenės priskirtų karo korespondentų kaip kituose karo veiksmų frontuose. Pentagonas apie tai nenori kalbėti, gal kad nesudarytų nepatogumų Jordano vyriausybei, kuri oficialiai neprisipažįsta, kad tie Amerikos daliniai yra atvykę iš Jordano teritorijos.

Vakarinės Irako dykumos yra ta teritorija, iš kurios 1991 m. Dykumos karo metu irakiečiai buvo į Izraelį paleidę net 39 “Scud” tipo raketas. Tuo metu prezidentas Bush turėjo nemažai vargo, kol pagaliau prikalbėjo Izraelio vyriausybę atsisakyti bet kokių atsikeršijimo veiksmų. Taip buvo išvengta didesnių kariškų komplikacijų, ir dabartinio prezidento tėvas liko Izraeliui už tai labai dėkingas.

Dabartinis prezidentas Bush buvo taip pat labai susirūpinęs, kad prasidėjus karui Irakas gali ir vėl siųsti į Izraelį tas pačias “Scud” tipo raketas, kas galėtų kerštingą Izraelio karinę vadovybę įvelti į Amerikai labai nepageidaujamą Izraelio-Irako konfliktą. Prisimename, kaip mums buvo aiškinama, kad karas prieš Iraką prasidėjo raketų ir lėktuvų staigiu puolimu į Bagdado rajonus, kur buvo manyta rasti besislapstantį Saddam Hussein.

Šitame straipsnyje paaiškėjo, kad to pirmo puolimo virš Bagdado tikslas buvo taip pat sutrukdyti Irako karo vadovybės galimybes paleisti “Scud” raketas iš jų vakarinių aerodromų. Amerikiečiams Saddam užmušti nepavyko, bet tie 12,000 amerikiečių, anglų ir australų karių, išdėstytų vakarinėse Irako dykumose, atrodo sėkmingai sulaukė irakiečių įgulas nuo “Scud” raketų paleidimo Izraelio link. Australų kontingento vadas brig. gen. Maurie McNarm pareiškė: “Mūsų pagrindinis tikslas yra neleisti irakiečiams paleisti raketas, ypač ginkluotas cheminiais užtaisais į savo kaimynines šalis.” Kaimyninės šalys? Nejaugi Saddam siųstų tokias raketas į Siriją, Libaną ar Jordaną? Aišku, ne. Lieka tik vienas logiškas taikinys - Izraelis.

Jei žydai yra tikrai kerštingi, tokie pat yra ir irakiečiai. Aš manau, jie prisimena, kaip 1981 m. Izraelis, nors oficialiai tuo metu su Iraku nekariavo, staigiu lėktuvų puolimu sunaikino netoli Bagdado esantį branduolinį reaktorių, teisindamasis, kad jis galėjo būti panaudotas atominių ginklų gamybai. Irakas norėjo atsikeršyti žydams ir 1991 m., kai generolų Schwarzkopf ir Powell vedama kariuomenė vijo ira-

kiečius iš Kuwait valstybės, ir skubi amerikiečių pagalba Izraelio gynybai tai sutrukdė.

Kad Amerikos politika yra įtaigojama Izraelio interesams atstovaujančių lobistų, niekas negali nuneigti. Juk skaitome kaip kasmet iš Amerikos į Izraelį plaukia milijardai dolerių palaikyti Izraelio ekonomiką ir jo karinę galybę. Tą pripažįsta ir drąsesnieji Amerikos politikai, tik kai kurie iš jų, panašiai kaip ir taip neseniai pasisakęs atstovas demokratas James Mason (Virginia), buvo tiesiog priverstas atsiprašyti.

Kyla klausimas, kodėl Amerika ir šiandien taip susirūpinusi ginti Izraelį nuo Irako raketų. Izraelio įtaka Amerikos politikoje yra nenuginčijama. Mėgstama sakyti, kad Izraelis yra vienintelis ir tikras Amerikos draugas Artimuose Rytuose. Jis esąs ir vienintelis demokratiškas kraštas įvairių to regiono diktatorių valdomų kraštų jūroje. Ar mes giname ir ginsime Izraelį nuo Irako raketų, kad esame jo tikri draugai, ar iš tikrųjų tik prisibijome Izraelio reakcijos, kai viena ar daugiau Irako raketų nukris ant Tel Aviv, kas, žinant žydų praeities istorijos neatlaidžius atkirčius, gali iššaukti jų tokį baisiai nuožmų atsakymą Irakui, kur ir masiniai naikinimo ginklai gali būti panaudoti. Jei taip atsitiktų, niekas negalėtų pasakyti, prie ko toks atominio karo gaisras galėtų likusį pasaulį privesti. O Izraelis tokių ginklų juk turi, nors niekas kol kas dėl to nesijaudino.

Jei JAV tikrai stengiasi to išvengti, tai gal ir apsimoka Izraelį saugoti nuo tų Irako raketų, nors tie 12,000 karių vakariniame Irake būtų labai vertingi, jei jie galėtų prisidėti prie pagrindinių koalicijos pajėgų Bagdado link.

Aleksas Vitkus

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOJE IZRAELIO MIGRACIJOS SPECIALISTĖ

Vilnius, balandžio 3 d. (ELTA). Pabėgėlių integracija Lietuvoje, ko imamasi norint sustabdyti Lietuvos gyventojų išvykimą ieškotis darbo į ES valstybes, taip pat rusų tautybės piliečių integracijos klausimais domėjosi Izraelio tarptautinės migracijos ir integracijos centro Mokymo programų direktorė Rebecca Bardach.

Vidaus reikalų ministerijoje viešnia iš Izraelio taip pat aptarė būsimą Lietuvos vidaus reikalų ministerijos darbuotojų stažuotę Izraelyje tema “Migracijos, integracijos plėtra: nuo politikos iki praktikos”.

Susitikime dalyvavo Vidaus reikalų ministerijos sekretorius Anatolijus Rimkevičius, Migracijos departamento prie VRM direktoriaus

pavadootojas Kęstutis Bučinskas, Užsieniečių reikalų skyriaus vedėjas pavadootojas Ramūnas Loda, Prieglobsčio reikalų skyriaus vyriausieji specialistai Dalia Dzimidienė ir Gintaras Valiulis.

Izraelio Tarptautinės migracijos ir integracijos centro Mokymo programų vystymo direktorė Rebecca Bardach pažymėjo, kad bendradarbiavimo srityje didžiausias dėmesys skiriamas šalių apmokymui tarptautinės migracijos srityje, nepriklausomai nuo valstybės išsivystymo lygio.

Pasak jos, Izraelis kenčia nuo nuolatinio imigrantų antplūdžio, todėl centras pagrindinį dėmesį skiria praktiniam kitų šalių patirties

taikymui bei informacijos keitimuisi šioje srityje.

Remiantis Migracijos departamento duomenimis, 2002 metais Lietuvoje gyveno apie 23 tūkst. užsieniečių, iš jų - apie 11 tūkst. Rusijos piliečių.

Pasak A. Rimkevičiaus, Lietuvai stojant į ES, atitinkamai daromi kai kurių įstatymų pakeitimai, diegiamos lengvatos, susijusios su užsieniečių teisėmis Lietuvoje. Dabar ES pilietis gali gauti leidimą apsigyventi Lietuvoje penkeriems metams, anksčiau šis terminas buvo ribojamas iki vienerių metų.

Nuo 2001 m. gegužės 13 d. įsigaliojo Izraelio ir Lietuvos valstybių susitarimas panaikinant visas.

JAV Valstybės sekretorius Colin Powell po pasitarimo su Vilniaus dešimtuko ambasadoriais Briuselyje. Ketvirta iš dešinės - Lietuvos ambasadorė Gintė Damušytė. *NATO nuotr.*

LIETUVOJE MINIMOS NATO ĮKŪRIMO METINĖS

Vilnius, balandžio 4 d. (ELTA). Balandžio 4-ąją, NATO įkūrimo dieną, Euroatlantinės bendrijos rėmėjų centre vykstančiuose renginiuose minimos 54-osios sąjungos metinės.

Nuo pat penktadienio ryto su Vilniaus ir Lietuvos regionų moksleiviais, jų mokytojais apie NATO organizaciją, jos tikslus ir vertybes bei Lietuvos vietą transatlantinėje bendruomenėje diskutavo JAV, Danijos, Čekijos ambasadoriai Lietuvoje. Diskusijų metu mokiniai galėjo dalyvauti viktorinoje.

Tos pačios dienos pavakare padiskutuoti apie Lietuvą sąjungoje Euroatlantinės bendrijos rėmėjų centre buvo kviečiami visi besidomintys NATO ir Lietuvos perspektyvomis šioje organizacijoje vilniečiai.

Vakare apie NATO ateitį kartu su prezidentu Valdu Adamkumi diskutavo politikai, žurnalistai, akademikai.

NATO įsteigimo metinių proga Atlanto sutarties Lietuvos bendrija (LATA) kartu su Norvegijos ambasada rengė NATO dienas paminėti skirtą diskusiją Lazdijų rajone, Krosnoje. Joje Norvegijos ambasadorius Lie-

tuvoje Kare Hauge kartu su LATA atstovais diskutavo su šio ir aplinkinių miestelių bendruomenėmis apie besikeičiančią NATO, kalbėjo apie Lietuvos užsienio politiką po Prahos, kokį vaidmenį Lietuva vaidins tapusi sąjungos nare.

NATO MOKYKLOJE - LIETUVOS PERSPEKTYVOS SĄJUNGOJE

Vilnius, balandžio 2 d. (ELTA). Svarbiausias Lietuvos reformas artėjant visateisei narystei NATO Vyriausiosios sąjungininkų pajėgų Europoje vadavietės (SHAPE) mokykloje pristatė Lietuvos ambasadorė prie NATO Gintė Damušytė. Ji skaitė pranešimą “NATO plėtra: pakviestosios šalies - Lietuvos perspektyva”. Ambasadorė pabrėžė, kad nors Lietuva užbaigė vieną devynerius metus trukusį rimto darbo etapą, dabar ji pradeda kitą.

“Lietuva jau įrodė, kad gali įnešti savo indelį stiprinant sąjungą bei kovojant su tarptautiniu terorizmu”, - teigė ambasadorė. G. Damušytė patikino, kad pernai lapkritį narystei NATO pakviestos septynios Vidurio ir Pietryčių Europos šalys suteiks sąjungai naujų impulsų, pasidalins bendro politinio darbo siekiant užsibrėžto tikslo patirtimi bei prisidės prie saugumo sklaidos į kitus regionus. “Matome Aljansą, kaip pagrindinę gynybinę organizaciją ir transatlantinio ryšio garantiją”, - sakė diplomatė.

Ambasadorės pranešimas buvo kursų aukštesniesiems NATO pareigūnams apie sąjungos dabartinę bei ateities saugumo aplinką programos dalis.

Pietryčių Vokietijos Oberamergau miestelyje esanti NATO mokykla (SHAPE) “NATO operacinė mokykla” yra pagrindinis sąjungos bei šalių partnerių karinio ir civilinio personalo mokymo centras, kurio misija - rengti strategijos ir politikos kursus, mokymus, seminarus, taip pat stiprinti bendradarbiavimą ir dialogą su kariniu bei civiliniu personalu iš NATO nepriklausančių valstybių.

JAV KONGRESAS PRADĖJO SVARSTYMUS DĖL NATO PLĖTROS RATIFIKACIJOS

Vašingtonas, kovo 27 d. JAV Senato Ginkluotųjų pajėgų ir Užsienio reikalų komitetuose įvyko atskiri klausymai dėl NATO plėtros. Tai pirmi klausymai po kovo 26 d. Šiaurės Atlanto Tarybos posėdyje Briuselyje įvykusių Lietuvos ir dar šešių Rytų, Vidurio ir Pietų Europos valstybių prisijungimo prie NATO protokolų pasirašymo.

Ginkluotųjų pajėgų komitete surengtuose klausymuose liudijo Valstybės departamento pasekretorius politikai Marc Grosman bei Gynybos departamento pasekretorius politikai Douglas Feith. Posėdžiui pirmininkavo senatorius iš Virginia valstijos John Warner. Užsienio reikalų komitete liudijo JAV Valstybės departamento sekretoriaus padėjėjo Europai ir NATO pavaduotojas Robert Bradtke, JAV Gynybos departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojas Ian Brzezinski, kiti svarbūs JAV administracijos atstovai. Posėdžiui pirmininkavo taip pat Virginia valstiją atstovaujantis senatorius George Allen. JAV Senato Užsienio reikalų komitetas pratęs svarstymus NATO plėtros klausimu - iš viso tris - balandžio mėnesio 1, 3 ir 8 dienomis. Balandžio 30 d. NATO ateities ir plėtros klausimus taip pat svarstys JAV Atstovų rūmų Tarptautinių santykių komitetas.

Tikimasi, kad gegužės mėn. Lietuvos ir kitų į NATO pakviestų valstybių prisijungimo prie NATO protokolai bus svarstomi JAV Senato plenariniame posėdyje.

Pasak klausymuose dalyvavusio Lietuvos ambasadoriaus JAV Vygaudo Ušacko, pozityvia gaida prasidėję svarstymai dėl NATO plėtros ir naujų narių įnašo į trans-Atlantinį saugumą leidžia tikėtis NATO plėtros ratifikacijos JAV Senate 2-3 mėnesių laikotarpyje”.

Rolandas Kačinskas, LR ambasada JAV

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Prezidentas Bush telefonu susisiekė su Rusijos prezidentu Putin ir skundėsi jam, kad Rusijos ginklų pirkliai parūpina Irako kariuomenei įvairių ginklų. Tarp jų yra naktimis naudojami akiniai, prieštankinės raketos, elektroninės komunikacijos trukdančios dėžutės. Vladimir Putin pažadėjo prezidentui Bush iširti jo skundą, tačiau Maskvoje užsienio reikalų ministras paneigė šį skundą, sakydamas, kad “mes nesiuntėme jokių ginklų Irakui, nes žinome, kad Irakui paskelbtos tarptautinės sankcijos toliau galioja”. Valstybės departamento kalbėtojas su spauda Richard Boucher sakė, kad žvalgybos žiniomis Rusija ne tik parūpino komunikacijos trukdymo įrengimus, bet ir technikus, kurie išmoko irakiečius kaip tuos įrengimus naudoti. Tokia parama Irako rankose sudaro grėsmę koalicijos kariuomenei, pasakė jis.

Po įvairių gandų, kalbančių apie Saddam Hussein sužeidimą Bagdade, tyrinėtojai nusprendė, kad diktatorius, nežiūrint naktinių Bagdado bombardavimų, yra gyvas ir niekur nesirengia išvažiuoti. Naujus rūpesčius koalicijai sukėlė padėtis Afganistane, kur vėl pradėjo veikti dviejų generolų vadovaujami būriai. Amerika per centrinę Afganistano vyriausybę bando sustabdyti šį civilinį karą, kuriame be reikalo kenčia Afganistano žmonės.

• **Suomijos** parlamento rinkimus laimėjo Centro partija, kurios vadovė - pirmoji suomių moteris-premjerė Anneli Jaat-teemaki, 48 metų teisininkė.

• **Prancūzijos** užsienio reikalų ministras Dominique de Villepin pasakė, kad Amerika ir Britanija ieško Irake “atpirkimo ožių”, o šis karas tik padidino pasaulyje terorizmo pavojų.

• **Kubos** valdžia suėmė 23 savo piliečius ir suvaržė amerikiečių diplomatų veiklą po to, kai amerikietis diplomatas James Cason sukviėtė disidentus kubiečius į savo privačią rezidenciją į svečius.

• **Nedidelė Liechtenstein** kunigaikštystė (33,000 gyventojų) referendume pasisakė už savo valdovo Hans Adam II galių padidinimą. Jis turės teisę pašalinti vyriausybę, pakeisti ministrus. Šis sprendimas gali pašalinti valstybę iš Europos Tarybos veiklos, nes ES reikalauja, kad jos nariai būtų valdomi demokratiškai.

• **Jungtinės Tautos** ir Kam-bodijos vyriausybė susitarė, kad Raudonųjų Kmerų vadovai gali būti teisiami už nusikaltimus, padarytus jiems valdant 1975-79 m.

• **Hong Kong** sveikatos specialistai perspėja, kad virusas, kuris sukėlė savotišką plaučių uždegimą, gresia viso pasaulio žmonių sveikatai. Iš 257 sunkiai sirgusių žmonių, 150 yra Hong Konge. 14 žmonių mirė.

• **Prez. Bush** planas ieškoti naftos šaltinių Aliaskos nacionaliniame parke buvo Senato

atmestas. Senatas uždraudė naftos gręžinius šiame draustinyje.

• **Kinijos** saugumo įstaigos išaiškino gaują, kuri vogdavo kūdikius ir juos pardavinėdavo vaikų neturinčioms šeimoms. Pavogti buvo ir “konfiskuoti” 28 kūdikiai, visi jaunesni negu trijų mėnesių, vienas jų mirė. Kad vaikai nekeltų triukšmo, banditai juos užmigdydavo alkoholiu. Policija ieško šeimų, kurių kūdikiai buvo pagrobti, o piktadarių laukia teismas.

• **Izraelio** vyriausybė planuoja atkirsti nuo Vakarinio kranto gabalą teritorijos apgyvendinti naujakuriams. Palestiniečiai, kurie gyvena toje žemėje (jų yra apie 3,000) pikta kritikuoja Izraelio plėtimąsi, tačiau naujakurių skaičius siekia apie 40,000. Nors ir JAV nepritaria tokiom naujom sodybom, Vakarų Krante jau apsigyveno 220,000 imigrantų.

• **Karo ekspertai** pranašauja, kad nežiūrint blogo oro ir stiprių Irako išlaisvinimo jėgų, irakiečiai gerai pasirengę sustabdyti sostinės paėmimą. Koalicijos žygis į priekį gali užtrukti ilgiau, nes daug Irako kariuomenės pasitraukė vėl į pietus, iš kur teko pabėgti. Ten jau vyksta partizaniniai puolimai.

• **Amerikoje** gyvena apie 5,000 irakiečių. FBI suėmė jų apie 50, įtardama, kad jie gali tapti penktąja kolona, vykdančia Irako dabartinės valdžios įsakymus. JAV vyriausybė sumokėjo 5 mil. dol. irakiečiui, kuris išdavė savo tautiečius al Qaida grupuotės narius.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASĖ - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00**

VYŠNIŲ FESTIVALIO PRINCESĖS LIETUVOS AMBASADOJE

Balandžio 1 d. Lietuvos ambasadoje JAV lankėsi Vyšnių žydėjimo festivalio dalyvės. Vyšnių princesėmis vadinamos merginos festivalyje atstovauja beveik visas JAV valstijas bei daugelį Vašingtone reziduojančių užsienio valstybių ambasadų. Lietuvos ambasadą JAV atstovauja Miami universitete magistro studijas ekonomikos srityje baigusi studentė iš Lietuvos Lina Stulpinaitė.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas pasveikino festivalio dalyves su gražia pavasario švente bei kartu su viešniomis apsilankymo Lietuvos ambasadoje proga prie pastato pasodino japoniška vyšnią - sakurą. Vyšnių princesės linkėjo, kad sakuros žiedai primintų, jog pasaulyje svarbiausia yra meilė.

Vėliau festivalio dalyvės buvo pavaišintos lietuvišku šakočiu bei lietuviška arbata, joms parodytas pažintinis filmas apie Lietuvą bei papasakota apie ambasados istoriją.

Vyšnių žydėjimo festivalis Vašingtone rengiamas vienu gražiausiu metų laiku, kai sužydi keli tūkstančiai japoniškų vyšnių ir JAV sostinė iš viso pasaulio užplūsta minios turistų. Festivalis simbolizuoja pavasarį, grožį ir draugystę. Į šią šventę kiekviena JAV valstija deleguoja savo merginą - princesę. Prieš aštuonetą metų festivalyje dalyvauti buvo pakviestos ir JAV reziduojančios diplomatinės atstovybės. Nuo tada savo šalies atstovė - Lietuvos Vyšnių princesė - deleguoja ir Lietuvos ambasada JAV.

Rolandas Kačinskas, LR ambasada JAV

KIEK YRA LIETUVIŲ JAV

Jurgis Savaitis

JAV Konstitucija, priimta 1787 metais, įpareigojo vyriausybę po trijų metų praveisti gyventojų surašymą ir po to tokius surašymus turėti kas dešimt metų. Pagrindinis tikslas buvo nustatyti narių skaičių Atstovų Rūmuose (House of Representatives). Konstitucija pirmajam Kongresui numatė 65 atstovus, po vieną nuo 30,000 gyventojų.

Pirmas gyventojų surašymas įvyko 1790 m. ir rado trylikoj originaliųjų valstybių 3,929,214 gyventojų. Atstovų skaičius pakilo iki 106. Gyventojų skaičiui augant, atstovų skaičius vis kilo, todėl 1910 m. Atstovų Rūmams buvo nustatyta 435 narių riba. Dabar gyventojų surašymai nustato atstovų skaičių pasikeitimus: gyventojų skaičium augančios valstybės, kaip California, Florida, Texas, vis daugiau atstovų gali siųsti į Kongresą, o lėčiau augančios turi savo atstovų skaičių sumažinti. Surašymas 2000 metais rado 281,421,906 gyventojus, kas reiškia, jog vienas atstovas tenka maždaug 647,000 gyventojų. Jei būtų paliktas Konstitucijoje nustatytas vienas atstovas 30,000 gyventojų, Atstovų Rūmuose dabar turėtų 9,380 atstovų!

Pirmasis surašymas 1790 m. tik žmones skaičiavo, be jokių kitų klausimų. Vėlesniuose surašymuose klausimų skaičius vis daugėjo. Klausimas apie etninę (tautinę) kilmę buvo įvestas tik 1980 metais. Anksčiau buvo klausiama tik apie asmens ir jo tėvų gimtuosius kraštus. Nuo 1980 m. kilmės klausimą gali atsakyti

kiekvienas gyventojas, nežiūrint per kiek kartų jis yra nutolęs nuo savo protėvių krašto. Buvo įvestos “single ancestry” (vienakilmiai) ir “multiple ancestry” (daugiakilmiai) sąvokos. Vienakilmiai - jie patys ir jų tėvai, protėviai yra tos pačios tautinės kilmės; daugiakilmiai - tėvų, protėvių tarpe yra kitų tautybių.

Mes jau daug metų kalbame, kad JAV gyvena **vienas milijonas** lietuvių. Tas skaičius gal dėl to buvo pradėtas minėti, kadangi 1921 m. gegužės 31 d. prezidentui Warren G. Harding buvo įteiktos 138 knygos su milijonu parašų, prašant JAV vyriausybę nepriklausomybę paskelbusią Lietuvą pripažinti “de jure” (teisėta) valstybe. Nėra abejonės, kad nemažas skaičius pasirašiusių buvo ne lietuviai, o lietuvių draugai ir pažįstami.

Ilgus metus imigracija į JAV nebuvo varžoma. Daug lietuvių atvyko po 1863 m. sukilimo ir baudžiavos panaikinimo. Tačiau ilgą laiką lietuviai buvo priskiriami slavams, lenkams ar rusams. Tik nuo 1898 m. atvykstantieji Amerikon lietuviai buvo pradėti registruoti kaip atskira tautinė grupė. Nuo to laiko per 16 metų, 1899-1914, buvo užregistruoti 252,594 imigrantai.

Imigracija buvo labai apribota 1921 m., įvedant tautines kvotas. Buvo nustatyta 150,000 imigrantų riba metams, pirmenybę duodant anglams, vokiečiams ir airiams. Lietuviams ta kvota buvo 486 imigrantai per metus. Todėl nepriklausomybės metais iki 1940 m. gan mažai lietuvių atvyko į JAV. Kvotos buvo panaikintos tik 1965 m., nustatant 400,000 imigrantų skaičių iš viso pasaulio.

Vyšnių žydėjimo festivalio dalyvės Lietuvos ambasadoje buvo pavaišintos lietuvišku šakočiu, kurį supjaustė Lietuvos Vyšnių princesė Lina Stulpinaitė.

Lietuviai pasirodė kaip atskira etninė/tautinė grupė per 1910 m. surašymą. Per šešis surašymus, kai buvo klausima apie asmens ar jo tėvų gimtąjį kraštą, lietuvių skaičius buvo (daviniai iš *Lithuanians in America*, dr. Antanas Kučas, Boston MA 1975):

METAI	GIMĘ KITUR
1910	140,965
1920	182,227
1930	193,606
1940	165,771
1950	147,765
1960	99,043

1970 m. surašyme tautybės klausimo nebuvo. Pridėta lentelė rodo, kad ir per paskutinius tris surašymus milijono lietuvių JAV nebuvo rasta. Žinoma, galima truputį ir abejoti tais skaičiais, nes savęs priskyrimas vienai ar kitai kilmei yra visiškai savanoriškas, niekas gimimo metrikų neklausia. Reikia taip pat priminti, kad vadinamoji “long form”, kur yra tautinės kilmės klausimas, buvo siunčiama tik vienai iš šešių šeimų. Census Bureau tada naudoja “sampling”. Tai statistikos mokslo terminas: mažesnės grupės analizė nustatant visų krašto gyventojų sudėtį - dalis nustato visumą. Kaip ten bebūtų, kai mūsų senatoriai ir kiti valdžios pareigūnai nori sužinoti lietuvių (ir kitų tautybių) kilmės žmonių skaičių, jie žiūri į Census Bureau paskelbtus skaičius.

Lietuvių skaičius gerokai paaugo 1990 metais. Surašymo anketos turėjo būti grąžintos iki tų metų balandžio 1 d. Visi gerai žinome, kas įvyko 1990 m. kovo 11 d., trys savaitės prieš formų užpildymą ir grąžinimą! Didvyriškoji Lietuva, pati pirmoji pradėjusi griauti Sovietų Sąjungos pamatus, buvo JAV spaudoj ir televizijoje nuolat su pagarba ir susižavėjimu minima. Net santykis tarp vienakilmių ir daugiakilmių lietuvių aukštylėn kojom apsivertė. Susižavėjimas

Lietuva gal truputį apibléso iki 2000 m., taip pat beveik visi pirmosios bangos ir daug antrosios bangos imigrantų išmirė, o trečiosios bangos kai kurie imigrantai surašymo vengė.

Kaip lentelė rodo, lietuvių yra visose 50 valstybių ir krašto

GIMĘ JAV	IŠ VISO
66,858	207,823
154,373	336,600
245,589	439,195
229,040	394,811
249,825	397,590
303,803	402,846

sostinėje. Daugiausia yra Illinois, Pennsylvania, California, Massachusetts ir New York, o mažiausia lietuvių gyvena North Dakota, South Dakota, Wyoming, Mississippi ir Hawaii.

Estų 2000 m. priskaičiuota tik 25,034, o latvių 87,564, bet ir vienu ir kitų irgi randama kiekvienoj iš 50 valstybių.

Skaitlingiausia etninė grupė 2000 m. (milijonais) buvo vokiečiai, 42.9; seka airiai su 30.5; anglais užsirašė 24.5, tačiau prie jų pridėjus britus, škotus ir velsiečius, ši grupė paauga iki 36.6; ketvirtoji vietoj yra italai su 15.7, o penktoji lenkai, 9.0. Po keletą milijonų turi prancūzai ir norvegai, švedai, olandai ir rusai. Jau gana dide-

lis skaičius, beveik 21 milijonas, save laiko tik amerikiečiais.

Nepaprastai didelis skaičius save laiko airiais: Airijoje šiuo metu yra 3.9 milijono gyventojų, tačiau mūsų JAV yra tik 660 tūkstančių, o airių net virš 30 milijonų! Daugiau negu du milijonai airių atvyko į Ameriką po 1846-48 bado metų. Būdami katalikai protestantų krašte, nesileido į mišrias vedības, augino gausias šeimas, todėl dabar JAV yra beveik aštuonis kartus daugiau airių, negu pačioje Airijoje.

Lietuvių skaičių JAV po antrojo pasaulinio karo papildė pabėgėliai nuo bolševizmo, kai pagal specialų įsakymą pradėdant 1948 m., atvyko apie 30,000 vadinamųjų “dypukų”. Yra manoma, kad tiek pat atvyko po 1990 m., bet tą skaičių yra sunkiau tiksliai nustatyti.

Prie New York Stock Exchange pastato sienos yra pritvirtinta lentelė, kuri sako, kad 1659-61 m. New Amsterdam Latin School (dabar New York) mokyklos vedėjas buvo Lietuvos bajoras (Lithuanian nobleman) Alexander Carolus Curtius. Tai bus turbūt pats pirmasis užregistruotas lietuvis Amerikoje.

(Iš “Šis bei tas/Visko po truputį” 2003 Kovo Nr. 25)

LB Clevelando skyriaus pirm. Algis Gudėnas su jaunimo pagalbaruošia iškėlimui Amerikos ir Lietuvos vėliavas Vasario 16 minėjime.

Loretos Gudienienės nuotr.

CICERO LB SKYRIAUS VEIKLA

Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkė yra viena iš nedaugelio Cicero mieste dar gyvų lietuviškų organizacijų. Savo žydėjimo laikais - apie 1960-sius čia veikė gal 20 lietuvių organizacijų, draugijų ar klubų vardais pasivadinusių lietuviškų grupių. Tačiau iš jų, mūsų žiniomis, iki šių dienų išliko tik 3: Bendruomenės apylinkė, ALTo ir BALFo skyriai.

Čia gyveno ir visa eilė įvairiose sferose pasižymėjusių žmonių, kurių dauguma, deja, jau iškeliavo amžinybėn. Kiti išsikėlė toliau nuo Čikagos ar į šiltąją Floridą ir ten laimingai leidžia savo gyvenimo saulėleidį.

Tačiau į Cicero lietuvių tarpą įsijungė būrys tautiečių, kurie ne taip seniai atvažiavo iš Lietuvos. Jų pagalba yra jaučiama ir dabartinėje LB Cicero apylinkės valdybos veikloje, nes jie sudaro pusę visų narių.

Kovo 16 d. įvykusiame metiniame - jau 51-me iš eilės LB Cicero apylinkės visuotiniame narių susirinkime irgi buvo dalis “trečiabangininkų”, be kurių dabar jau būtų sunku išsiversti.

Šį susirinkimą pradėjo valdybos pirm. Mindaugas Baukus, išvardindamas valdybos

nuveiktus darbus praėjusių metų veikloje. Jis paminėjo, kad nuo praėjusių metų kovo mėnesio įvyko 6 valdybos posėdžiai (4 dar buvo kartu su ALTo Cicero skyriaus valdybos nariais, nes pora renginių rengta kartu). Pirmininkas nurodė, jog buvo suorganizuoti šeimyninio pobūdžio labdaringi pabendravimai su vaišėmis.

Iš jo pranešimo taip pat buvo sužinota, kad buvo surengti ir trys didesnės apimties minėjimai: Tragiškojo Birželio, Tautos šventės ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 85-ųjų metinių prisiminimas. Pirmame kalbėjo žurnalistė Audronė Škiudaitė, o antrame Lietuvos gen. konsulato Čikagoje atašė Ramūnas Astrauskas. Lietuvos ambasadorius JAV bei Meksikai Vygaudas Ušackas sakė kalbą Lietuvos nepriklausomybės minėjime. Čia dalyvavo ir Cicero miesto

prezidentas, kuris pranešė, jog minėjimo išlaidos buvo padengtos iš iždo, o visi surinkti pinigai (1,919 dol.) išsiųsti JAV LB Krašto valdybai.

Iš valdybos išdininko Broniaus Bikulčiaus sužinota, kad praėjusių metų laikotarpyje turėta 6,504 dol. pajamų ir 5,991 dol. išlaidų. Tokius pat duomenis pateikė ir revizijos komisijos pranešimą padaręs dr. Jurgis Januškevičius.

Susirinkę nariai buvo patenkinti valdybos veikla ir buvo nutarta tuos pačius žmones palikti dirbuotis ir toliau. Valdybą dabar sudaro Mindaugas Baukus, Ona Venclovienė, Bronius Bikulčius, Michalina Bikulčienė, Natalija Sodeikienė, Gintarė Januškevičienė, Kastytis Ženelis, Algis Kirka, Regina Norkuvienė (nauja narė). Revizijos komisija irgi palikta ta pati: dr. Jurgis Januškevičius, Algirdas Didžiulis, Aleksas Šatas.

Edvardas Šulaitis

RENGINIAI ČIKAGOJE

• **Baigtas filmas “Vienui vieni”**. Filmo rėmimo komitetas pristato Daumanto studijos sukurta naują vaidybinį filmą “Vienui vieni”, skiriamą Lietuvos partizanams, žuvusiems kovoje su sovietų okupantais atminti. Filmo režisierius Jonas Vaitkus. Vaidino: Juožą Lukšą-

Daumantą - Saulius Balandis, Nijolę Bražėnaitę - Brigita Bublytė, taip pat vaidino žinomi aktoriai Vytautas Rumšas, Rolandas Kazlas, Povilas Stankus, Danutė Vidugirytė, Liubomiras Laucevičius, Tauras Čižas, Edmundas Mieliešius, Inga Jankauskaitė, Virgi-

Solistas ir kompozitorius Algirdas Motuzas, kuris Čikagoje ir apylinkėse atliko 3 koncertus, su žurn. Edvardu Šulaičiu po savo pasirodymo Brighton Parko parapijos salėje.

nija Kelmelytė ir daugelis kitų. Filmo prodiuseris - Vytautas Vilimas. Filmas pirmą kartą bus rodomas Čikagoje balandžio 13 d., 5 val. po pietų, Jaunimo centre.

• **Lietuvos generalinis konsulat**as Čikagoje maloniai visus kviečia į originalų Kęstučio Stančiausko džiazų grupės “Streetdancer” ir lietuvių folkloro dainininkės Veronikos Povilionienės koncertą “Beverly Arts Center” salėje balandžio 12 d., 6 val. v. Tuo pačiu metu ten vyks dailininkų Ados Sutkuvienės, Aleksandro Eivos ir

Rimo Čiurlionio kūrinių paroda. Adresas: Beverly Arts Center, 2407 W. 111th St. (111 gatvė ir Western Ave.). Koncerto pradžia 8 val. vak.

• **Amerikos Lietuvių Tarybos** metinė Darbo konferencija, kurią ruošia ALTo Čikagos skyrius, vyks balandžio 26 d., šeštadienį, 10 val. ryto Balzeko Muziejaus antrame aukšte, 6500 S.Pulaski Rd., Chicago, IL. Aptarsime jau atliktus darbus ir žvelgsime į ateities planus. Lietuvių visuomenę kviečiame dalyvauti. *ALTo inf.*

Visai kas kita, kai tauta yra svetimos valstybės okupuota ir įjungta svetimos valstybės tikslų tarnybon. Tada prasideda tautinės individualybės ir tautinių pajėgumų sumenkimas bei jų pasireiškimų iškraipymas. Tos tiesos šiandieną yra tokios savaime akivaizdžios aksiomos, kurias neigti gali tik iškraipytų politinių principų ideologijos arba supergrobuoniškos valstybės.

Po Lietuvos-Lenkijos valstybės likvidavimo ir padalinimo lietuvių ir lenkų tautos, savaime aišku, tuojau pajuto didžiausią pavojų savo egzistencijai. Tuojau prasidėjo ir pastangos savo valstybingumui atgauti. Tai aiškiai rodo ir du kariniai sukilimai prieš rusus 1831 ir 1863 metais. Bet kariniai sukilimai buvo tik viena lietuvių ir lenkų tautų kovos forma dėl nepriklausomų valstybių atkūrimo. Galime sakyti, kad kariniai sukilimai buvo tik paviršinė kovos forma dėl nepriklausomybės atgavimo. Kita veiklos forma siekė gilyn į tautų sąmonės stiprinimą, į tautinės individualybės bei tapatybės išlaikymą, į tautinį apsišvietimą bei susipratimą.

Ypač lietuvių tautai čia teko padidintai sunkus uždavinys. Dėl lietuvių tautos mažumo ir dėl istorinio lietuvių įsimaišymo bei susimaišymo su

“ŠALIS TA LIETUVA VADINAS...”
II
(Apmąstymų ir samprotavimų santraukos)
Iš knygos “Domas Cesevičius”

kitomis didelėmis kaimyninėmis tautybėmis lietuviams iškilo didelis nutautinimo ir nutautėjimo pavojus. Tuo labiau, kad Lietuvos viešąjį gyvenimą vis dar lėmė tradiciškai istoriniai lenkų įtakos faktoriai. Juk ir abiejų sukilimų iniciatyva ir vadovavimas buvo lenkų rankose. Pagaliau Lietuvos viešąjį gyvenimą lėmusi bajorija, dvasininkija ir bažnytinė vyresnybė dar iš Lietuvos-Lenkijos valstybės laikų buvo gerokai persiėmusi lenkų kultūros vertybėmis bei papročiais. Taigi lietuvybę gauti ir stiprinti galėjo tik iš pačios lietuvių tautos gilumos, iš apačių iškilę ir apsišvietę iniciatoriai. Ir iš tikrųjų, procesas vyko: praeitis pamažu pradėjo praeiti, ateitis pradėjo ateiti.

* * *

Nors carinė Rusija ir varžė lietuvių švietimą ir kitokias kultūros apraiškas (spaudos draudimas, cenzūra, neleidimas daugelio profesijų lietuviams inteligentams dirbti Lietuvoje), ir gerokai stabdė ir suvėlino vadinamąjį lietuvių tautos atgimimą, bet lietuviai vis tiek švietėsi, pradėjo organizuoti lietuvių spaudą užsiec-

niuose (Prūsijoje ir JAV emigracijoje). Pagaliau iš lietuvių tautos gilumos ir apačios iškilę ir apsišvietę lietuviai pamažu pradeda nukonkuruoti bajorišką-dvasininkišką sluoksnį ir stabilizuoja lietuvių nutautėjimo procesą. Lietuvių apsišvietimas ir išsimokslinimas pradeda imti viršų prieš senovinę dvasininkų-bažnytininkų įtaką ir jų lenkinimo užmačias.

19-ojo amžiaus pabaigoje ir 20-ojo amžiaus pradžioje ypač pagausėja lietuvių inteligentų gretos. Šalia dvasininkų-kunigų, kurie visą laiką sudarė gausiausią Lietuvos švietėjų ir auklėtojų būrį, vis labiau atsiranda pasauliečių inteligentų lietuvių, ypač gydytojų, inžinierių, teisininkų, literatų rašytojų. S. Daukantas, J. Basanavičius, V. Kudirka, J. Šliūpas, P. Višinskis, P. Vileišis, V. Pietaris, P. Vaičaitis, dvasininkai - Maironis, Vaižgantas... Tai gana įvairi ir spalvinga lietuvių inteligentų puokštė, iš kurios pakvampa Naujoji Lietuva. Tai ne tik savo profesijų specialistai, bet svarbiausia - lietuvių tautos žadintojai, gaivintojai, švietėjai

kultūrintojai. Taip prasidėjo tikrasis lietuvybės judėjimas. Jis plito, šakojosi platyn, šaknijosi gilyn, ėjo vis naujos apšviestų inteligentų bangos, didėjo lietuvių inteligentų pajėgos, jau vis giliau aprėpdamos Lietuvos gyvenimo problemas, vis daugiau ryškindamos Lietuvos ateities perspektyvas, kuriose kad ir ne drąsiai, bet pastoviai pradėjo pasireikšti vienokie ar kitokie keliai į nepriklausomos Lietuvos valstybingumą. Per platesnę ir vis toliau plečiamą autonomiją lietuviškosios gubernijos Rusijos imperijos ribose - taip buvo formuluojamas kelias į vis daugiau nepriklausomą Lietuvos tvarkymąsi, kurio galutinis tikslas turėjo būti nepriklausoma Lietuvos valstybė. Ilgas ir vingiuotas turėjo būti tas kelias to meto aplinkybėmis ir politinėmis sąlygomis. Lietuviai tam tikslui sparčiai ruošėsi, bet toli gražu dar nebuvo pasiruošę. Dar daug kas buvo neaišku, kaip turėjo atrodyti ta Naujoji Lietuva. Neaiškos buvo būsimos Lietuvos valstybinės sienos. Etnografiniai tautybių santykiai buvo gerokai sujaukti pačios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos viešpatavimo metais, o dar daugiau jie susijaukė Rusijos valdžioje. Žinoma, buvo numanoma, kad Naujoji Lietuva nebebus senoji imperialistinė iš svetimų tautybių

ir svetimų žemių sudurstyta ir didelė valstybė. Ji turėjo būti lietuvių tautos Lietuva. Lietuvių-lenkų unijos idėja, taip aktyviai puoselėjama ir propaguojama Lenkijoje, lietuvių inteligentų akyse buvo laikoma politiškai susikompromitavusia ir nebepriimtina ateičiai.

Būsimos Lietuvos valdymo idėja irgi nebegalėjo būti senosios Lietuvos valdymo praktika. Europoje po Prancūzijos revoliucijos, o ypač JAV, jau per daug stipriai buvo įsigalėjusios tautos suverenumo idėjos, parlamentinio demokratizmo idėjos, kurios buvo užvaldžiusios ir politikuojančių lietuvių inteligentų sąmonę ir išreikštos paprasčiausiu lozungu “Aušra naujos geadynės teka”. Pagaliau tą pačią linkmę rodė ir Valstybės Dūmos įsteigimas pačioje Rusijoje. Toje Dūmoje dalyvavo ir keletas lietuvių, kurie ten įgijo pirmąją politinės praktikos stažą. Bet vis tiek ne Rusijos imperijos valdymo tvarka švietė Naujosios Lietuvos pradininkams. Jų politiniai žvilgsniai buvo daugiausia nukreipti į Vakarus, o ypač į JAV, kur buvo apsigyvenęs beveik trečdalis visos lietuvių tautos ir iš kur politinių idėjų sėmėsi ne tik JAV lietuviai inteligentai, ten ilgiau ar trumpiau pabuvoję.

(Bus daugiau)

“GRANDINĖLĖS” 50 METŲ SUKAKTIS

Lietuviško sceninio liaudies šokio ansamblis Grandinėlė minės savo 50 metų veiklos jubiliejų balandžio 26 d. Dabartiniai grupės vadovai, grupės įsteigėjas Liudo Sagio “vaikai”, su dideliu entuziazmu ruošiasi šiai neeilinei šventei.

Susipažinkime su jaunaisiais vadovais: Vida Žiedonyte-Sasnauskiene, Rima Žiedonyte, Bridget ir Rimu Biliūnais ir veteranų grupės vadove Egle Laniauskiene.

1. Papasakokit truputi apie save

Vida: Man ką tik suėjo 30 metų. (vaje!) Gimiau, užaugau ir gyvenu Clevelande su savo vyru, Vytauru Sasnausku. Turiu bakalauro laipsnį iš filosofijos/logikos. Šiuo metu dirbu Progressive Insurance kompanijoje “Information Technology” srityje, o ateinantį rudenį pradėsiu studijuoti teisę John Marshall School of Law.

Rima: Gimiau ir užaugau Willoughby Hills, Ohio. Bai-

Nenorėdama visiškai nutraukti ryšio su baletu, dar vis lankau pamokas Cleveland Dance Theatre ir pasirodau jų spektakliuose kaip solistė.

2. Kaip ir kada jūsų gyvenimai susipynė su Grandinėle?

Vida: Aš su sesute Rima įstojome į Grandinėlės šokėjų eiles turbūt apie 1979 m. Daugelis mūsų draugų taip pat šoko Grandinėlėje, tai repeticijų metu ne tik šokome, bet taip pat kartu juokavome, bendravome ir draugavome.

Rima: Įstojau į Grandinėlę 1979 metais ir nuo to laiko šoku. Niekomet neužmiršiu, kai mama nuvežė mane ir seserį Vidą pirmą kartą į repeticiją. Atvažiavome apsirengusios “jeans” ir apsiavusios teniso batais. Nei nepastebėjom kaip p. Sagienė iš kažkur stebuklingai mus aprūpino repeticijos sijonėliais ir baletu bateliais ir... kažkaip iš manęs padarė šokėją!

Eglė: Buvau 12-kos metų, kai mane pakvietė įstoti į Grandinėlę. Tuo metu lankiau ir baletu pamokas. Su didžiausiu entuziazmu važiauvau į repeticijas, svajodama kurią nors dieną patekti į šokių, kuriame šoko ir berniukai, nes pradžioje teko šokti tik mergaičių šokius, pynes, gijas ir t.t.

Rimas: Pradėjau šokti Grandinėlės vaikų grupėje ir groti

akordeonu, kai buvau aštuonerių metų. Gimnazijos metais buvau Grandinėlės orkestro narys ir taip pat šokėjas. Prieš maždaug 10 metų apsiėmiau muzikos vadovo pareigas, kurias lig šiol einu.

Bridget: Būdama universitete, priklausiau Serena Polish Dancers šokių grupei. Taip pat mokiau lenkų vaikų šokių grupę jų šeštadieninėje mokykloje-Gorale polish Folk Dancers. Pirmą kartą susipažinau su Grandinėle, kai ji pasirodė 1990 m. All Nations Folk Festivalyje, nes tuomet pati šokau lenkų grupėje. Tą rudenį susipažinau su Rimu, kuris jau buvo Grandinėlės narys, ir tokiu būdu mano pažintis su Grandinėle prasidėjo.

3. Ar turite kokį nors ypatingą prisiminimą iš to laiko, kai šokote Grandinėlėje?

Vida: Grandinėlės 1990 m. kelionė į Lietuvą. Iki to laiko nelabai supratau kodėl mūsų tėvams ir seneliams taip rūpėjo Lietuva; kodėl jie mums “pa-

mokslaudavo” apie tą tolimą, svetimą šalį. Bet kai tik lėktuvas nusileido, ir žengiau pirmus žingsnius Lietuvos žemėje, viskas pasidarė aišku. Kai atlikome koncertą Vilniuje ir baigėme šokti suktinį, - niekuomet nepamiršiu tų paskutinių minučių scenoje, kai žiūrovai mums plojo taip garsiai ir entuziastingai. Buvo nuostabu. Reikia suprasti, tuomet buvau 17 metų, visi geri draugai kartu keliavo...gastrolės Lietuvoje...negalėjo būti geriau!

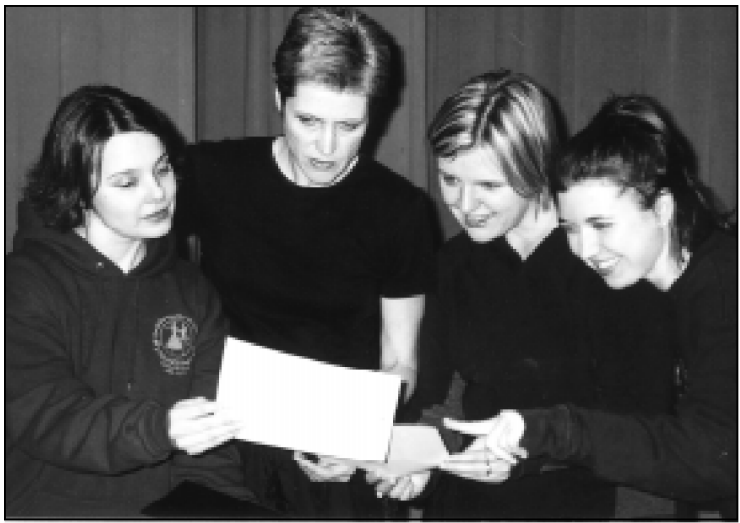
Rima: Tėveliai mane dažnai atveždavo repeticijon 15 minučių prieš jos pradžią. Ponas Sagys jau ten būdavo. Tai sudarė man nepaprastą progą pačiai vienai su p. Sagiu praleisti tą laiką ir iš jo mokytis. Jis man rodė kaip tobulinti žingsnius ir mokė mane šokti “lyg būčiau laisva paukštė”. Ponas Sagys man leido šokti kelias pagrindines roles-buvo neapsakomai smagu!

Eglė: Tie metai, praleisti šokant Grandinėlėje, lieka vieni iš gražiausių, įdomiausių ir smagiausių gyvenime. O ypatingų prisiminimų galėčiau prirašyti puslapių puslapius. Per tuos metus praleistus Grandinėlėje užaugau, subrendau, kelis kartus išimylėjau, aplankiau eilę miestų Amerikoje ir Kanadoje, pamačiau dalį Pietų Amerikos ir Europos. Tie išgyvenimai neužmirštami.

Rimas: Grandinėlės kelionė į Lietuvos Šokių šventę 1990 metais paliko ypatingą prisiminimą. Programai užsibaigus aš, kartu su saujele Grandinėlės šokėjų, bėgau ten, kur Vytautas Landsbergis sėdėjo. Nors sargai bandė mus sustabdyti, Landsbergis mums leido prisitarti ir su mumis pasisveikino.

4. Kaip atsiradote vadovų eilėse? Kiek ilgai vadovaujate?

Vida: Niekada nemaniau, kad kada nors vadovausiu Grandinėlei. Prieš pora metų, kai Renė Motiejūnaitė-Booth (tuo metu vadovavusi grupei) persikėlė į Tennessee, p. Sagienė man paskambino ir pakvietė perimti vadovės pareigas. Domėjausi kvietimu, bet nesiryžau vadovauti, nes dažnai keliauju darbo reikalais. A. Sagienė kreipėsi į Rimą, kad sutiktų būti muzikos vadovu. Už kelių dienų, visai netyčiom, susitikau su Rimu ir Bridget restorane. Juokaudami kalbėjom, kad įdomus kvietimas, bet turbūt nieko neišeis, nebent kartu... O p. Sagienė savo “radarą” nukreipė ir ant Rimos. Taip tarėmės, tarėmės, ir pagaliau visi kartu nusprendėme imtis darbo. Tik tai kartu, keturiose, jautėmės pajėgūs pradėti šį atsakingą darbą ir

Bridget Biliūnas, Eglė Laniauskienė, Vida Žiedonytė-Sasnauskiene ir Rima Žiedonytė.

2001 m. pradėjome kartu vadovauti Grandinėlei.

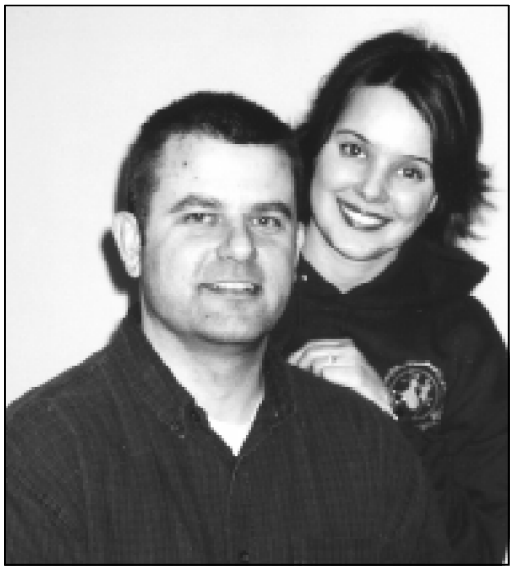
Rima: Prieš kelerius metus kartu su Aida Bublyte vadovavome jaunių grupei. Dabar jau metai kai su Vida, Rimu ir Bridget kartu vadovaujame šiai pagrindinei Grandinėlės grupei. Žinodami, kaip svarbi ši 50 metų jubiliejinė šventė, norėjome jai ruošti. Norėjome, kad ši šokėjų karta turėtų galimybę šokti Grandinėlėje taip kaip ir mes šokome prieš daugelį metų.

Eglė: Grandinėlėje pradėjau vadovavimo darbą 1988 m., kai p. Sagys pakvietė mane paruošti veteranų grupę VIII-tajai Šokių šventei. Iki to laiko buvau mokiusi tautinius šokius li-

tuainistinėje mokykloje ir buvau paruošus jaunimo šokių grupę “Aitvarą” VII-tajai šokių šventei. Apsiėmiau veteranų grupės vadovavimą abejodama, ar pasiseks mokyti šokėjus, kurie buvo vyresni už mane. Pamačiau, kad be reikalo rūpinasi. Patekau į nepaprastai malonų draugų ratą, kuriuo džiaugiuosi iki šiai dienai. Visi veteranų grupės nariai sutaria, kad ne vien tik šokti susirenkame, bet ir šiaip maloniam pabendravimui.

Rimas: Esu buvęs Grandinėlės orkestro narys nuo jaunų dienų; buvau pagrindinis akordeonistas. Prieš maždaug 10

(Nukelta į 10 p.)

Rimas ir Bridget Biliūnai.

giau universitetą ir įsigijau MBA laipsnį sveikatos priežiūros administracijoje. Dabar dirbu administratore slaugos namuose Cleveland Heights, Ohio.

Eglė: Gimiau tais pačiais metais kaip Grandinėlė, ir tą pačią dieną kaip Liudas Sagys (tik žinoma, ne tais pačiais metais).

Rimas: Baigiau inžineriją Cleveland State Universitete. Dirbu pilną laiką Case Western Reserve Universiteto Weatherhead School of Management kaip “Analyst/Programmer”. Pereitą rudenį buvau priimtas į Cleveland Institute of Music ir dabar be kasdieninio darbo esu ir pilnalaikis studentas. Siekiu laipsnio muzikos kompozicijoje.

Bridget: Buvau šokėja North Coast Ballet Theatre (Cleveland Civic Ballet). 1999 m. nustojau šokti su ta grupe ir dabar mokytojauju Parma Community School; esu pirmo skyriaus mokytoja.

2003 m. KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

**40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979**

**E-mail vyttours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com**

Atstovybė Čikagoje:

**Rita Penčylienė E-mail pencylar@comcast.net,
tel.: 708-923-0280**

Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVOS AMBASADORIUS IŠRINKTAS JT KOMISIJOS PIRMININKU

Lietuvos nuolatinis atstovas prie Jungtinių Tautų ambasadorius Gediminas Šerkšnys vienerių metų kadencijai išrinktas JT Gyventojų ir raidos komisijos pirmininku.

Pirmadienį Niujorke prasidėjusioje 36-ojoje šios komisijos sesijoje taip pat išrinkti keturi komisijos vicepirmininkai - Bangladešo, Gambijos, Liuksemburgo ir Peru atstovai.

1946 metais įsteigta Jungtinių Tautų Gyventojų ir raidos komisija nagrinėja pasaulio gyventojų struktūrą, demografinius pokyčius bei jų poveikį ekonominei ir socialinei raidai, teikia pasiūlymus Jungtinių Tautų Ekonominėi ir socialinei tarybai.

Šią komisiją sudaro 47 šalys, ketveriems metams renkamos regioninio pasiskirstymo principu: 12 vietų turi Afrikos grupės šalys, 11 - Azijos, 5 - Vidurio ir Rytų Europos šalys, 9 - Pietų Amerikos, 10 - Vakarų Europos ir kitos šalys. Lietuva komisijos nare išrinkta 2001-2004 metams.

LIETUVOS KARO MEDIKAI - NATO MEDICINOS PAJĖGŲ DALIS

Balandžio 1 d. į NATO jungtinį medicinos komitetą Belgijoje išvyko vyriausiasis Lietuvos kariuomenės gydytojas majoras Gintaras Berkevičius. Dvi dienas šiame komitete bus svarstomos karo medicinos politikos, jos kryptių ir standartizavimo problemos, praneša ELTA

NATO jungtinio medicinos komiteto susitikimuose, vykstančiuose du kartus per metus, dalyvauja sąjungos valstybės ir partnerės. Lietuva pirmą kartą dalyvaus reguliariuose šio komiteto posėdžiuose kaip būsima narė.

Svarstant NATO karo medicinos politiką, svarbu žinoti, kokius pajėgumus, specialistus bei lėšas turi šalys, ir kaip geriausia bendradarbiauti misijose ar krizių atveju. Pastaruoju metu daug dėmesio skiriama apsaugoti nuo branduolinių, cheminių ir biologinių grėsmių. Svarstant standartizacijos problemas siekiama, kad krizės atveju bet kurią civilinę ligoninę būtų galima nesunkiai pertvarkyti į karinę.

Lietuvai pradėjus reguliariai dalyvauti NATO jungtinio medicinos komiteto susitikimuose, bus daug lengviau nustatyti ir planuoti nacionalinės karo medicinos galimybes, prioritetus. Be to, bus iš anksto planuojamas karių siuntimas į įvairias tarptautines misijas.

Aukštos kvalifikacijos karo medicinos specialistus į tarptautines taikos operacijas Lietuva siunčia nuo 1995 metų: 29 Lietuvos karo medikai dalyvavo 12-oje misijų Kroatijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje, Albanijoje, Kosove, Afganistane.

Artimiausiu metu 8 karo medikai rengiasi vykti į Persijos įlankos krizės regioną, Afganistaną, Kosovą.

Beveik šešiuose tūkstančiuose puslapių surašyta Lietuvos bei kitų naujų narių Stojimo į Europos Sąjungą sutartis išversta į lietuvių kalbą. Pristatydamas sutartį Europos Komiteto vadovas Petras Auštrevičius tvirtino, kad 12-oje knygų išdėstytas visas derybų su ES turinys. Stojimo sutartį sudaro 43 dokumentai. Lietuvos stojimo deryboms skirtas devintasis Sutarties priedas, užimantis beveik šimtą puslapių. Atskiri protokolai, skirti Lietuvai, yra dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo sąlygų ir finansavimo bei dėl Rusijos piliečių tranzito į Kaliningrado sritį sąlygų. Dokumento vertimas į lietuvių kalbą užtruko daugiau kaip pusmetį. Vertime į lietuvių kalbą dalyvavo daugiau kaip 40 šalies institucijų.

Po karčiai nuskambėjusių priekaištų Vilniaus dešimtuko šalims, išreiškusioms savo bendrą politinę poziciją, Europos Sąjungos didieji ėmė švelninti toną - Briuselio koridoriuose kalbama apie bendrą užsienio ir saugumo politiką, kurios formavimui įtakos turės ir naujosios narės. "Po balandžio 16 d. jūsų atstovai jau bus Europos Taryboje ir Europos Parlamente, tad galite pasinaudoti jais reikšdami savo valią", - teigia ES plėtros komisaras Giunteris Ferhoigenas. Pasak komisaro, patirtis, kurią turi Rytų Europos šalys, yra labai svarbi derinant užsienio politikos aspektus. "Manau, kad jūsų atstovai neleis senosioms narėms priimti vienašališkų sprendimų", - sakė jis.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija prašo šalies piliečių susilaikyti nuo nesvarbių kelionių į Kinijos LDR Guandongo provinciją ir Honkongo specialųjį administracinį regioną dėl šioje šalyje siaučiančios ligos. ELTA primena, jog ūminis kvėpavimo takų sindromas (SARS), kuris dabar yra išplitęs į mažiau-siai 14 šalių, pirmiausia atrastas Pietų Kinijoje. PSO duomenimis, visame pasaulyje nuo šios mįslingos ligos mirė 75 asmenys ir dar 2 tūkst. 300 susirgo. Organizacija taip pat teigia gavusi įrodymų, jog šiuo mirtinu virusu galima užsikrėsti ne vien kontaktuojant žmonėms - jis plinta ir per vandenį.

LGITIC inf.

NATO Generalinis sekretorius lordas George Robertson, dešinėje, sveikina su Vokietijos užsienio reikalų ministru Joschka Fischer užsienio ministrų susitikime Briuselyje balandžio 3 d. NATO nuotr.

LIETUVA LAUKIA IŠ PASAULIO BANKO NE PASKOLŲ, O PATARIMŲ

Vilnius, balandžio 2 d. (ELTA). Pasaulio banko vykdomi projektai, tolesnio Lietuvos bendradarbiavimo su šia finansų institucija perspektyvos aptartos Lietuvos Respublikos Prezidento Rolando Paksos susitikime su Pasaulio banko direktoriumi Vidurio Europai ir Baltijos šalims Roger W. Grawe.

Pasaulio bankas keičia veiklos Lietuvoje kryptį iš skolinimo ir priežiūros į paramos teikimą. Lietuvai pereinant nuo skolinimosi šioje tarptautinėje institucijoje prie skolinimosi kapitalo rinkose tikimasi ateityje Pasaulio ban-

ko techninės pagalbos rengiant analitines studijas bei konsultuojant šalies institucijas.

R.W. Grawe supažindino Prezidentą R. Paksą su Pasaulio banko strategija Lietuvai.

Kalbėdamas apie Lietuvos požiūrį į dabartinį Pasaulio banko vaidmenį mūsų šalyje, R. Paksas pažymėjo, jog šios institucijos įtaka Lietuvos ekonomikai yra labai sviri. Prezidentas atkreipė dėmesį, jog šiuo metu Lietuvos makroekonominė padėtis yra stabili ir turi geras augimo perspektyvas.

Valstybės vadovas taip pat kalbėjosi su svečiu apie pasirengimą gegužės 10-11 die-

nomis Lietuvoje vykšančiam referendumui dėl šalies narystės Europos Sąjungoje.

Prezidentas sakė esąs įsitikinęs, jog Lietuvos narystė ES atneš šalies ekonomikai nemažą naudą. R. Paksas pažymėjo, kad siekdama kuo geriau įsisavinti ES struktūrinių fondų lėšas, Lietuva yra suinteresuota aktyviau bendradarbiavimu su Pasaulio banku. Prezidentas išreiškė viltį, kad Pasaulio bankas konsultuos šalies institucijas reformų įgyvendinimo, investicijų bei viešojo administravimo srityse.

ES IR RUSIJAI NEPAVYKO SUSITARTI DĖL KARALIAUČIAUS

Europos Sąjungai ir Rusijai kovo 31 d. nepavyko užbaigti susitarimo dėl Karaliaučiaus srities gyventojų teisių keliaujant už savo teritorijos ribų, praneša Reuters-ELTA.

Nesusitarus gali būti nukeltas liepos 1-osios terminas, iki kurio buvo numatyta parengti kelionių tvarką. Kai Karaliaučiaus kaimynės Lietuva ir Lenkija taps ES narėmis, Rusijos sritis, turinti apie milijoną gyventojų, bus apsupta ES teritorijos. Lapkričio mėnesį Rusijos ir ES vadovai pritarė planui, leidžiančiam rusams nuo 2003 metų liepos keliauti tarp Karaliaučiaus ir Rusijos teritorijos su specialiais tranzito dokumentais.

Tačiau Rusija reikalauja lankstesnių sąlygų savo piliečiams, nei tos, kurias pasiūlė ES. "Šiandien mes susitarimo nepasiekėme", - pareiškė Europos Komisijos atstovas Diego de Ojeda po Rusijos, ES ir Lietuvos pareigūnų susitikimo Briuselyje. - Susitikimai tęsis, tačiau mes vėluojame ir tai kelia nerimą".

Jeigu susitarimo nepavyks pasiekti, Rusijos piliečiams teks prašyti vizų, o šis procesas užtrunka kelias savaites. Pagal ES pasiūlymą, keliaujantys asmenys per 24 valandas sužinotų, ar gali įvažiuoti į Lietuvos teritoriją. ES norėjo susitarimą dėl Karaliaučiaus pasiekti prieš balandžio 16 dieną pasirašant stojimo sutartis su 10 būsimųjų narių. Tačiau ši terminą teks praleisti, dar nenumatyti nauji derybiniai susitikimai.

NATO STRUKTŪROSE - LIETUVOS KARININKŲ PASTIPRINIMAS

Lietuva, būsima NATO narė, stiprina savo karinį atstovavimą diplomatinėse misijose, sąjungos kariniuose štabuose ir vadavietėse. Nuo balandžio 1 d. nuolatinėje atstovybėje prie NATO Briuselyje pradėjo dirbti dar du karininkai - pulkininkas leitenantas Arvydas Plėštys ir majorė Ona Tatolytė. A. Plėštys bus atsakingas už ryšius, O. Tatolytė - infrastruktūros projektus.

Iki šiol Lietuvos atstovybėje prie NATO buvo trys Krašto apsaugos ministerijos atstovai - karinis atstovas, jo

pavaduotojas ir patarėjas. Aukštas karininkas jau atstovauja Lietuvai NATO Vyriausiojoje jungtinių pajėgų Europoje vadavietėje (SHAPE) Monsė mieste Belgijoje. Nuo balandžio 1 dienos čia tarnybą pradėjo pulkininkas Antanas Jurgaitis, kuris, kaip praneša Krašto apsaugos ministerija, bus vadavietėje steigiamos kontaktinės grupės vadovas.

Pulkininkas A. Jurgaitis iki šio paskyrimo vadovavo Gynybos štabui, pulkininkas leitenantas A. Plėštys buvo

Gynybos štabo viršininko pavaduotojas, atsakingas už ryšius ir informacines sistemas, o majorė O. Tatolytė dirbo Įsigijimų tarnybos viršininke.

Numatoma, kad šiemet SHAPE kontaktinėje grupėje dirbs keturi kariškiai.

Šiuo metu Lietuvos ambasados gynybos atašė NATO štabuose ir vadavietėse dirba apie 20 karininkų. Lietuvai tapus visateise NATO nare, apie 30 karininkų ir puskarininkų bus pasiųsta į karinius štabus ir regionines vadavietes.

Eglė Kaušakytė

NESI VIENAS

Eglė Kaušakytė už kūrinį *Nesi vienas* buvo premijuota *Dirvos* Novelės konkurse.

Tai, kad gyveni vienas, dar nereiškia, jog esi vienas.

Tada vaikščiojau po miestą, dairydamasis po apšviestas par-dotuvių vitrinas, nužvelgdamas pro šalį praeinančias merginas, kurios gundydamos kraipė užpakaliukus. Tiesą sakant, taip darė daugelis šiuolaikinių merginų, ieškodamos potencialių jaunikių, kurie turėjo išpildyti jų turtingos ateities svajones. Į mane jos nė nepažvelgdavo, nors liguistai tikėjau, jog kuri drąsesnė blondinė prieis pirmoji ir žaviai mirktelės.

Pirmasis prie manęs priėjo jis. Apšiurusiu juodu kailiu ir su keletu baltų sruogų ant galvos. Jis prisitartino prie manęs, apuostė batų tepalu kvepiančius odinius batus ir pakėlė savo snukutį aukštyn. Du juodi angliukai mirktelėjo man ir aš, prieš savo valią, šyptelėjau. Šuniukas, pajutęs, jog nesiruošiu paspirti jo savo batu, vizgtelėjo uodega ir nusišypojo. Taip, taip, jo snukutis šypojojosi, lyg būtų supratęs, kad pasaulyje dar yra gerų žmonių. Tada mintyse iškilo klausimas: ar mane galima vadinti geru žmogumi?

Šunelis nusekė paskui mane namų link. Kapsnojo už manęs, bandydamas statyti pėdas ten, kur ką tik buvo mano koja. Kaip vis dėlto malonu jausti, jog kažkam esi autoritetas. Cha, didysis tėvas!

Atrakinau duris ir pirma savęs įleidau svečią. Šis prunkštelėjo ir stabtelėjo koridoriuje. Užtrenkiau duris ir ant vienišos pakabos pakabinau palta, nuspypriau batus ir ant lentynos užmečiau apspurusį šaliką. Visą tą laiką šunelis mane stebėjo, bedė savo tiriančiomis akimis ir laukė.

- Nagi, eime, duosiu tau ką paėsti, - įsispyriau į šlepetes ir nužingsniavau į virtuvę. Kur trankydamasis spintelės durelėmis, ieškojau dubenėlių. Pagriebęs porą, šliūkštelėjau pie-no ir atrėžiau didelį gabalą mėsos. Padėjau dubenėlius po stalu ir rankos mostu pakviečiau jį pasivaišinti. Šunelio antrą kartą kviesti nereikėjo, godžiai kibo į maistą.

* * *

Sakoma, jog šuo yra geriausias žmogaus draugas. Galbūt todėl, kad jis moka klausytis, moka jausti. Tai pagrindinės idealaus draugo savybės. Argi ne-nuostabu, kai kažkas šiame pasaulyje tavęs klausosi, ištempęs ausis, mirksėdamas suprantančiomis akimis ir tylėdamas, tuo parodydamas, jog gerbia tave.

Kai šneki vienas, kiti gali pagalvoti, jog esi beprotis, cha, kad tau prasidėjo haliucinacijos. Kas kita yra šuo. Juk kalbantis su šuniu dar nėra laikomas be-

pročiu. Kaimynai mano, jog esi vienas iš tų vidutiniško amžiaus vyriškių, mėgstančių vienatvę ir leidžiančius laiką bendraudamas su šunimi. Daugiau pagalvojus, tokie vyrai jiems irgi atrodo keistuoliai.

Virtuvė-mėgstamiausia ankšto buto vieta. Ji nedidukė, telpa pora kėdžių, kvadratinis stalas ir keletas spintelių, pri-grūstų įvairių indų. Sutemus nedegu šviesos, tiesiog atsisėdu ant nudremžto stalo ir žvelgiu pro langą, stebėdamas šviesų šokį namų languose. Visada sėdėdavau vienas, gurkšnodamas arbatą ir rūkydamas pigias cigaretes. Kol neatsirado tas juodas šunelis.

Dabar jis sėdėjo šalia manęs ir taip pat stebėjo miestą.

- Kaip manai, kiek tokių žmonių kaip aš dabar sėdi prie lango? - įtraukiau dūmą ir lėtai išpūčiau pro nosį.

Šunelis kryptelėjo į mane ir vieną kartą vizgtelėjo uodega.

- Sakai, vienas? - susimąsčiau. - Taigi esu nupiepęs rašytojas, leidžiantis savo vakarus prie tamsaus virtuvės lango, stebėdamas kitus, nebesugebantis suregzti nei vieno sakinio, tik traukiantis dūmus, geriantis įkyrėjusią arbatą ir trokštantis, kad jį užvaldytų kūrybinis polėkis.

Nusispjoviau ant grindų ir atsikosėjau. Šuo tylėdamas stebėjo mane.

- Ko žiopsai?! - riktelėjau - Tyčiojies?

Šuo nuleido akis ir, prislinkęs arčiau, padėjo galvą ant kojų.

Žinojau, jog jis nesityčioja. Taip jis rodė savo prielankumą. Turėjau pripažinti, kad tai man patiko. Argi kam gali nepatikti jaukus mažo padarėlio prisiglaudimas? Pirštais pake-denau suveltą kailiuką ir vėlėi įsistebeilijau į langą.

* * *

Kompiuterio klavišais greitai judėjo pirštai. Taukšt, taukšt, monitoriuje išnirdavo vis naujesni žodžiai. Jau visą pusdienį klapsėjau klavišais, rašydamas... Taip, rašydamas...Ar tai reiš-kė, jog atėjo kūrybinis įkvėpi-mas? Tiesiog taip ėmė ir nusi-leido iš dangaus, įsiliedamas į mano mintis ir ten sukeldamas kūrybinį sprogimą. Rašyti yra kančia. Kančia yra jausti tai, ką tu parašei. O didžiausia nelaimė atsitinka, kai išsenka kūrybinių minčių klotas. Klaiikiausia, tai atsitinka tada, kai esi įpusėjęs rašyti didžiausią savo gyvenime kūrinį. Turi parašęs pusę ro-mano, bet nežinai jo tęsinio, nežinai kaip jis turėtų pasibaigti. Be abejonės, galėtum jį pabaig-ti paprastai, banaliai. Bet geras rašytojas to netrokšta. Rašyti banaliai sugeba kiekvienas, o rašyti genialiai reikia išmokti. Reikia išmokti pagauti mintį už

sparnų ir išsiurbti iš jos viską. Reikia mokėti jausti, nes per jausmą gimsta didieji šedevrai...

Kažką jausti kitam yra nuosta-bu. Nesvarbu kas tai: ar meilė, ar draugystė, ar prisirišimas. Visa tai yra jausmas, gimdantis manyje kančią, iš kurios aš semiuosi kūrybinių galių.

* * *

Trys metai. Trys siaubingi iš-džiūvusios mano minčių dyku-mos metai. Pagaliau jie baigėsi. Baigėsi su šunelio atsiradimu. Jis man atnešė tokią laimę, kuri yra būtina rašytojui.

Širdis virpėjo išgirdus, jog redaktorius išleis mano knygą.

- Puikus kūrinys, Linai, - kalbėjo jis. - Labai šiltas, pilnas įdomių minčių, genialus. Tai il-gai lauktas tavo atgimimas...

Vakare abu su šuneliu slampinėjome prie upės. Juočkis amsė-damas lakstė prie kranto, kartais netyčia paslysdamas ir pliumptelėdamas į vandenį. Jam tai bu-vo nė motais, nusipurtydavo kailį ir vėl šmirinėdavo aplink aukštas žoles, kuriomis buvo apaugusi visa upės pakrantė.

Stebėti šį vijurką buvo įdo-mu. Lyg matyčiau pasiutusį vai-kėžą, trokštantį krėsti šunynes.

Prisėdau ant didžiulio akmens ir, išsitraukęs piešimo albumą, pradėjau piešti. Perkelti gamtos vaizdą į piešinį man nėra sun-ku, ypač tada kai matai tai, kas tave žavi. Šiuo metu mane domi-no ne gamta. Oi, ne...Kodėl man nepabandžius nupiešti šio mažo padarėlio?

- Ei, norėčiau, jog man papo-zuotum, - pašaukiau jį ir nusmaili-nau pieštuką. - Eikš, prigulk ant žolės.

Šunelis išsitiesė prieš mane ir padėjo snukutį ant savo lete-nėlių.

- Puiku, drauguži, - Lape brūkštelėjau keletą linijų...

* * *

- Drauguži, drauguži, - vos įžengęs į butą riktelėjau. - Mano knyga! Kritikai ją recenzavo. Tik geriausi atsiliepimai.

Šunelio nesimatė. Jo nebuvo nei virtuvėje, nei kambaryje, nei apšnerkštoje vonioje.

Dingo. Ištirpo lyg dūmų de-besėlis ir niekuomet nebeatsira-do. Klaidžiojau gatvėmis, upės krantu, tačiau daugiau niekada jo nebeišvydau. Mažas, gauruotas juočkis dingo iš mano gyvenimo...

Kartą, knaisiodamasis po pri-rašytų lapų krūvą, atradau piešini. Jame matėsi juodas šunelis, gulintis tarp aukštų žolių. Jo akys žibėjo lyg dvi mažos žvaigždutės. Jis šypojojosi... snu-kutyje švietė nuoširdi šypsena, tokia šilta, šilta, draugiška šyp-sena... Šunelis man padovanojo save, savo jaukumą, šilumą... Tam, kad suprasčiau, kad jei gyveni vienas, dar nereiškia, jog esi vienas...

LITERATŪROS LOBYNĄ PRATURTINO VERTINGAS VEIKALAS

Karolis Milkovaitis

Neseniai pasirodė stambo-ka išeivijos lietuvių rašytojų antologija “Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra 1945-1990 m.”. I-mas tomas.Tai literatūrologo prof. Vinco Aurylos paruoštas kūrinys, talki-ninkaujant išeivijos rašytojui Stasiui Džiugui ir Lietuvių ra-šytojų draugijos pirmininkei Stasei Petersonienei. Išeivijos rašytojų kūriniai, kurie be šio veikalo, padrikai po vieną išsi-barstę būtų dulkių klando užnešti, gal net visai užmiršti. Lyg į šiuos žodžius atsiliepdamas, vei-kalo sudarytojas rašo: “...Šian-dien šią vaizdų, problematikos ir meniškumo vaivorykštėmis žaižaruojančią literatūrą ima dengti laiko dulkių klotai, o jos kūrėjų vardus glemžiasi nežino-mybė. Kita vertus, šis užjūriuose nykstantis unikalus tautos kul-tūros turtas nepriklausomos Lie-tuvos skaitytojui beveik nežino-mas. Kultūros paveldu tampan-čius šiuos literatūros lobius vi-saip reikia gelbėti, “restauruo-ti”, grąžinti į tikrąją rašytojų išsvajotą tėvynę Lietuvą.”

Pirmasis antologijos tomas apima vaikų ir jaunimo prozos kūrybą. Numatomas antras ir trečias tomas.

Be jokių aiškinimų, pagrindi-nį šio projekto momentą su-daro to sumanymo įgyvendini-mas, nes be veikalo sudarytojo prof. Aurylos įžvalgumo nebū-tų šios knygos! Jam padėka!

Knyga iš karto sudaro pa-trauklų išpūdį. Tik grynakal-bio skaitytojo sąmonėje nebū-tų dėmelės, jeigu “egzodo” vie-toje būtų buvęs panaudotas lie-tuviškesnis žodis, ypač viršelyje.

Knyga, kietais viršeliais su aplanku, sudaryta laikantis vi-sų pažangių spausdinto žodžio taisyklių. 638 puslapiuose su-kaupta 57 rašytojų kūriniai.

Kiekvieno kūrinio pradžioje trumpa autoriaus biografija, puslapio kairėje pusėje apačio-je puslapio eilės numeris ir au-toriaus pavardė, dešinėje - pus-lapio numeris ir skaitomo rašinio pavadinimas. Vadinasi, skaity-tojas kiekvienu metu žino kieno ir kokį kūrinį skaito. Yra piešinių.

Šis darbas, kuriuo iki šiol nie-kas kitas nesirūpino, paruoštas rūpestingai, atsižvelgiant į vi-sus pažangaus spausdinimo tai-syklių reikalavimus. Besigė-rint verta paminėti, kad ši kny-ga yra pavyzdys, kokio aukšto knygos sudarymo meno lygio Lietuvoje pasiekta.

Kas yra profesorius Aury-la? Vincas Auryla, 80 m. am-žiaus, išeivijoje nelabai žino-mas, bet yra nusipelnęs moksli-ninkas. Jis yra pedagogas, lite-ratūrologas, filologinių moks-lų kandidatas. 1946 m. baigė Vilniaus mokytojų institutą, 1948 m.-Vilniaus pedagoginį institutą. 1945-1950 m. moky-tojavo. Nuo 1950 m. dėsto Vil-niaus pedagoginiame institute, 1972-79 lietuvių ir užsienių li-teratūros katedros vedėjas, do-centas (1966). Paruošė daug li-teratūros darbų įvairiomis te-momis. Šiuo metu prof. Auryla yra JT Vaikų fondo (UNICEF) Lietuvos nacionalinio komite-to vicepirmininkas, Tarptauti-nės vaikų knygos tarybos Lie-tuvos skyriaus valdybos narys.

Pritardami autoriaus žo-džiams, tikimės, kad dvitomis taps patrauklia studijų ir šei-mos knyga, kurią skaitys dar ke-lios kartos. Kiekvienas knygą mylintis lietuvis neturėtų be jos apsieiti. Knyga su persiun-timu 20 dol. Laukiame II tomo. Šią antologiją galima užsisa-kyti: Lietuvių Rašytojų draugi-ja, c/o S. Džiugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453

“GRANDINĖLĖS” 50 METŲ
SUKAKTIS
(Atkelta iš 7 p.)

metų tapau grupės muzikos vadovu, ir dabar kartu su Vida, Rima ir žmona vadovaujame Grandinėlei.

Bridget: Esu stebėjus Grandinėlę nuo p. Sagio vadovavimo laikų. Kadangi Rimas su Grandinėle dirba nuo jaunystės, man irgi pasidarė įdomu. Kai manęs paprašė įeiti į vadovų sąstatą, mielai sutikau.

5. Kodėl dirbate šį darbą?

Vida: Dalyvavimas Grandinėėje yra nukreipęs mano gyvenimą į gerą pusę. Noriu, kad Clevelando jaunimas turėtų galimybę praturtinti savo gyvenimą dalyvaujant Grandinėėje. O pati dirbdama Grandinėėje matau, kad ir man yra atpildas - susipažinau ir dirbu su nuostabiais šokėjais.

Rima: Ponas Sagys mane giliai paveikė. Jo dėka pamilau lietuvišką šokį. Džiaugiuosi turėdama galimybę dalintis tuo, ką jis mane išmokė su kitais. L. ir A. Sagiai savo gyvenimą pašventė Grandinėlei. Džiaugiuosi galėdama dirbti kartu su kitais vadovais ruošiant šios šventės programą, kurios tikslas pagerbti p. p. Sagių už jų daugelio metų darbą Grandinėėje.

Eglė: Tautinį šokį pamilau nuo pirmos repeticijos. Kadangi nuo mažens mama vedė į baleto pamokas, man buvo lengva pereiti prie tautinių šokių ir greitai išmokdavau naujus žingsnius. Mane vis domino p. Sagio gabumai šokius mokyti, programas sudaryti, šokį prie šokio sujungti ir t.t. Kai 1983 m. nebuvo kam jaunimo grupę paruošti šokių šventei, nutariau iššifruoti šokių aprašymus bei iliustracijas. Pasisekė neblogai ir tas darbas man labai patiko. O dirbti su veteranais yra tikras malonumas, nes šokėjai yra subrendę, be pretenzijų ir mažesni dažniausiai klauso!

Rimas ir Bridget: Mūsų tikslas buvo ir yra pasiekti ir atšvęsti Grandinėlės 50-metį. Sužinoję, kad Renė Motiejūnaitė-Booth išsikrausto iš Clevelando ir negalės toliau vadovauti Grandinėlei, ryžomės vadovauti grupei. Jau-tėme didelę atsakomybę L. Sagiui ir taip pat lietuvių visuomenei, padėti Grandinėlei pasiekti tą garbingą jubiliejų.

6. Papasakokite apie grupę, jos narius. Kokia nuotaika, ruošiantis jubiliejiniam koncertui? Ką galite papasakoti apie šventės programą?

Vida: Mūsų šokėjai nuo-

stabūs, protingi, energingi žmonės. Šiais laikais jaunimas turi daug pasirinkimų - ar praleisti laiką sportuojant mokyklos komandose, ar dalyvauti įvairiose organizacijose ir užsiėmimuose. Tėvai neverčia vaikų dalyvauti Grandinėėje, bet leidžia jiems pasirinkti ką jie nori daryti. Ir jie pasirenka šokti Grandinėėje! Matau kiek užsiėmimų, kiek išpa-reigojimų mūsų šokėjai turi, bet jie vis tiek atvažiuoja į repeticijas, dalinasi mintimis, rodo atsakomybę, šoka su entuziazmu.

Rima: Sekasi gerai. Repetuo-jame trečiadieniais ir sekma-dieniais. Ruošiamo įdomią šokių programą ir montažą iš praėjusių 50 metų.

Eglė: Šventės programa sujungs naujus ir tradicinius šokius kartu su girdėta ir naujai sukurta šokių muzika. L. Sagio dėka pamilau šokį, ir jo kūrybingumo paveikta, sukūriau naują šokį šiai pro-gramai. Gailiuosi tik, kad p. Sagio su mumis jau nėra ir jis negalės to šokio pamatyti. L. Sagi prisiminus, drįstu viešai savo sukurta šokį parodyti.

Rimas ir Bridget: Pra-dėjome ruoštis šiam koncertui jau beveik prieš dvejus metus. Studijuojame p. Sagio pa-ruoštus šokius, choreogra-fuojame naujus šokius. Ku-riame naują muziką ir ruo-šiamo įdomią programą. No-rime pagerbti L. Sagio dau-gelio metų darbą ir jo šokimo stilių, bet ir tuo pačiu įvesti kelias naujoves į koncerto programą. Labai laukiame koncerto-banketo, kad kartu su Clevelando lietuviais ga-lėtumėm nuotaikingai atšvęsti Grandinėlės 50-metį.

7. Ką norėtumėt pa-sakyti Clevelando lietu-viams ir visiems buvusiems Grandinėlės šokėjams?

Vida: Atvažiuokite į kon-certą!

Rima: Šventė bus nuo-stabi. Tiek daug žmonių per tuos 50 metų yra vienaip ar kitaip buvę Grandinėlės da-limi. Ponas Sagys mūsų gy-venimus praturtino, mus pa-lietė. Bus be galo gera ir smagu visiems vėl sueiti kartu ir pagerbti L. ir A. Sagių už jų pasišventimą ir atidavimą savo gyvenimo Grandinėlei.

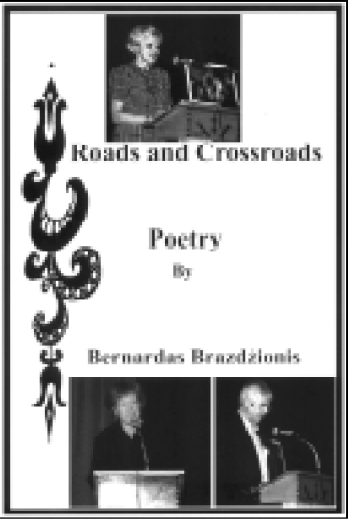
Eglė: Šiai šventei ruo-šiamės su dideliu entuziazmu. Tikimės, kad kiek galima daugiau buvusių Grandinėlės narių galės šventėje dalyvauti ir visi gražiai ir smagiai at-švęsim jubiliejų. Kviečiame visus kartu su mumis pa-sidžiaugti Grandinėlės 50-mečiu.

Živilė

NAUJOS KNYGOS

Poeto **Bernardo Brazdžionio** rinktinių eilėraščių anglų ir lietuvių kalba knygą “Roads and Crossroads” redagavo Živilė Gimbutaitė.

Šią knygą minkštais viršeliais galima pirkti siunčiant \$ 10.00 plus \$ 3.00 už persiuntimą. Už knygą kietais viršeliais siųskite \$ 15.00 plus \$ 3.00 už persiuntimą. Prašome siųsti knygos užsakymą ir mokestį: Vydunas Youth Fund, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Juoza Pupius perka “Roads and Crossroads” knygas iš Raimondos Kontrinienės.
Inos Petokionės nuotr.

LIETUVOJE

SEIMO KOMISIJA RŪPINSIS SĄJŪDŽIO SUKAKTIES MINĖJIMU

Vilnius, balandžio 3 d. (ELTA). Seimas savo nutarimu sudarė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 15 metų sukakties minėjimo komisiją. Šioje Seimo pirmininko Artūro Paulausko vadovaujamoje komisijoje dirbs 11 valdžios atstovų, Sąjūdžio aktyvistų, visuomenės veikėjų. Komisijos pirmininko pavaduotojai yra Kovo 11-osios Akto signatarai Seimo nariai Česlovas Juršėnas ir Vytautas Landsbergis. Iki šių metų balandžio 20 d. Seimo sudaryta komisija turės parengti minėjimo renginių programą. 2003 m. birželio 3 d. sukanka 15 metų, kai įsteigtas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis.

LIETUVOS KAIMO GYVENTOJŲ SAUGUMO PROGRAMA

Vyriausybė pritarė Kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojų saugumo ir policijos apylinkės inspektorių veiklos gerinimo programai - ją įgyvendinant bus siekiama gerinti apylinkių inspektorių materialinį aprūpinimą, tam per artimiausius trejus metus skiriant daugiau kaip 64 mln. litų.

Igyvendinant programą būtų pakelti kaimo policijos inspektorių pareiginiai laipsniai - tam per trejus metus prireiks maždaug 52 mln. litų. Jie dar šiemet būtų aprūpinti unifor-mine apranga - tam bus panaudo-ta per 300 tūkst. litų. Specialiems policijos automobiliams su įranga įsigyti numatyta skirti beveik 34 mln. litų. Apylinkių inspektoriai būtų aprūpinti degalais, radijo ryšio priemonėmis, alkoholio kiekio ma-tuokliais, fotoaparatais, eksper-tiniais lagaminėliais ir pan.

Policininkams bus siekiama sudaryti sąlygas gyventi aptar-naujamose teritorijose, turėti hi-gienos normas atitinkančius darbo kabinetus.

Kaimo gyvenvietėse šiuo metu yra įsteigtos 484 policijos apylinkės inspektorių pareigy-bės. 82 proc. apylinkės inspek-torių turi jaunesniojo inspekto-riaus ir policininko pareiginį laipsnį, nors daugelis jų dirba ilgiau nei metus. Suteikti aukš-tesnį policijos pareiginį laipsnį neįmanoma dėl lėšų trūkumo. Tik 13 proc. apylinkės inspek-torių turi aukštąjį išsilavinimą, iš jų aukštąjį teisinį - 5 proc. Pagal kvalifikacijos kėlimo pro-gramas dėl lėšų trūkumo 2001 m. buvo mokyti tik 125 polici-jos pareigūnai. Jie menkai ap-rūpinti net mobiliaisiais telefo-nais - tarnybinius telefonus turi tik 2,7 proc., ryšio priemonės - 31 proc. pareigūnų.

Gyventojų apklausos paro-dė, kad į įvykio vietą kaimo vie-tovėse policijos pareigūnai at-vyksta tik po kelių valandų ar-ba visai neatvyksta, kadangi neturi transporto.

Pasak vidaus reikalų minis-tro Juozo Bernatono, kaimo vietoves aptarnaujantys polici-jos apylinkės inspektoriai yra universalieji policijos parei-gūnai ir dažniausiai vieninteliai valdžios atstovai, į kuriuos krei-piamasi įvairiausiais klausimais. Bet geresnis materialinis aprū-pinimas dažniausiai skiriamas ne jiems, o ten, kur daugiau nusikaltimų, - tai yra miestams.

Tikimasi, kad įgyvendinus šią programą padidės kaimo gyventojų saugumas - bus pro-fesionaliau reaguojama į jų pranešimus, policijos parei-gūnai greičiau atvyks į įvykio vietą, padažnės jų apsilanky-mas pas gyventojus.

Lietuviško sceninio liaudies šokio ansamblio

Grandinėlės

50-to jubiliejaus proga
koncertas/banketas

2003 m. balandžio 26 d. 5:30 v.v.
DMNP parapijos salėje, Clevelande

Programa prasidės 6 v.v. punctualiai;
vakarienė 8 v.v.

Bilietai: \$40 suaugusiems,
\$ 25 vaikams ir moksleiviams

Bilietus galima įsigyti DMNP parapijos
svetainėje po 10 v.r. šv. Mišių arba paskambinus
Vidai ar Gintui Valaičiams,
tel. 440-951-6654.

Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į Eglę Laniausienę,
tel. 440-205-9273 arba eglelan@aol.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 13 d. 10:30 v. ryto vyskupo Roger Gries, OSB, apsilankymas Šv. Jurgio bažnyčioje.

BALANDŽIO 26 d., Grandinėls 50-ties metų jubiliejus su koncertu, pokyliu ir šokiais prie geros muzikos Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

BALANDŽIO 27 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 2 d., penktadienį, 8 v. vakaro, Lietuvių Namų “Gintaro” restorane įvyks **Vytauto Kernagio** kūrybos vakaras ir naujo CD “Teisingos dainos” pristatymas. Telefonas informacijai 216-481-0011.

GEGUŽĖS 3 ir 4 dienomis Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijoj. Šeštadienį 6:30 v. vak. koncertas ir sekmadienį akademija. Programoje mergaičių trio, vadovaujamas muz. Ritos Kliorienės.

GEGUŽĖS 9, 10 ir 11 dienomis - 53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Clevelande.

GEGUŽĖS 11 d. 11:30 v.r. **Motinos dienos** priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 26 d. 8:30v.r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 15 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. **Tragiškojo birželio** (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius latvius, lietuvius ir estus Dievo Motinos parapijoje. Rengia *Clevelando Baltiečių Komitetas*.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “Dainava” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

JAUNŲ LIETUVOS MUZIKŲ

*Pianisto Aido Puodžiuko
ir
Smuikininko Dainiaus Puodžiuko*

K O N C E R T A S

**2003 m. gegužės 3 d., šeštadienį, 6:30 v.v.
Dievo Motinos parapijos salėje, Clevelande**

***Bilietai: 15 dol. ir 10 dol.,
moksleiviams ir studentams 5 dol.***

**Bilietus galima įsigyti Dievo Motinos
parapijos svetainėje po 10:00 v. šv. Mišių,
arba paskambinus M. Mikonienai 216-531-2190**

Rengia Ateities klubas

SPORTAS

LIETUVIŲ DIDŽIŪNŲ RUNGTYNĖS

Dr. Viktoras Stankus

A. Sabonis ir Ž. Ilgauskas, abu devintys marškinėlius, pažymėtus vienuoliktu numeriu, persimeta žodžiu rungtynėse.

Portland Trail Blazers centras Arvydas Sabonis ir Cleveland Cavaliers centras Žydrūnas Ilgauskas varžėsi krepšinio rungtynėse Gund Arenoje Clevelande vasario 2 dieną.

Šaltą sekmadienio popietę susirinko daugiau nei 50 lietuvių stebėti ir šūkais, plakatais raginti, pagerbti lietuvių krepšininkus. Portland laimėjo 114 taškais prieš Cavaliers 95 taškus. Žydrūnas pelnė 20 taškų, Sabonis 4.

Žydrūnas už savo stropumą, nepaisant kojų sužalojimų, buvo išrinktas į Amerikos krepšinio NBA All-Star rungtynes, 2-9-2003, kaip Rytų konferencijos atsarginis. Cavaliers savininkas Gordon Gund ir General Manager Jim Paxson giliai įvertino jo pasišventimą treniruotis po sužalojimų, kol atsiekė net 17.8 taškų vidurkį per žaidimą. Cleveland laikraštis *The Plain Dealer* minėjo jų žodžius, kad Ilgauskas turėdamas garantuotą kontraktą, 70.9 milijonų per 6 metus, galėjo pasiimti pinigus ir ilsėtis paplūdimyje, gal ne Lietuvoj, bet kur nors, o lietuviško stropumo dėka pasirinko darbą.

O Portland Trail Blazers giliai įvertina lietuvių Arvydą Sabonį, vis jį įkalba dar lošti, nes jiems nepamainomas, prityręs centras. Nors Arvydas sako jau amžius, keliai patyrę sužalojimų, bet kol reikalingas komandai, iškentėsiu, lošiu. Portland skaitoma geriausia NBA komanda ir Arvydas mano, jei stengsis, gali laimėti čempionatą.

Arvydas labai apgailestavo, kad po rungtynių, kai išėjo į krepšinio aikštę susitikti su lietuviais, jie jau buvo išvesti pareigūnų, nes buvo pradžia kitų krepšinio rungtynių.

Buvo vos spėta (prieš išvažiuojant su Portland komanda į oro uostą) jam įteikti Cleveland LB-nės dovaną, Cleveland autorės Stefanijos Stasienės gražiai išleistą, spalvotom nuotraukom lietuviškų patiekalų kulinarijos knygą “Kviečiu vaišintis”.

DIRVAI AUKOJO

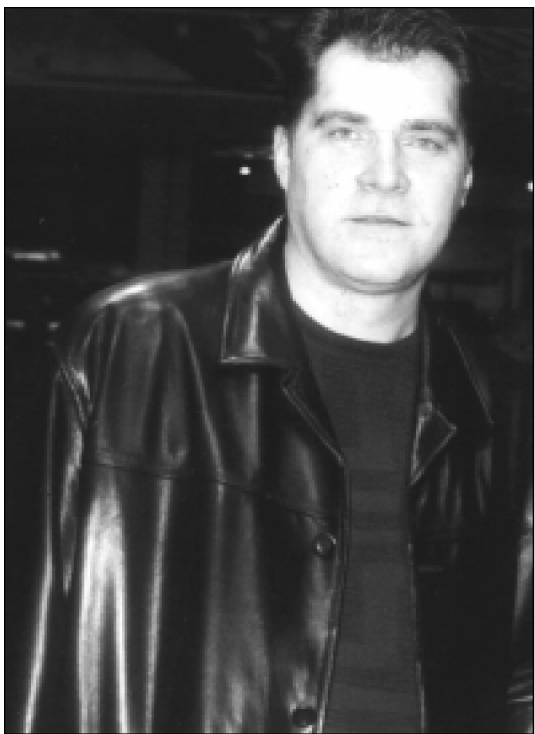
I.Petokas, Newport Beach, CA 60
P.Dirda Oak Lawn, IL 30
E.Silkys, Santa Monica CA ... 25
J.Velička, Lakewood, OH 12
M.Rumbaitis, Daytona B., FL 10
A.Sakalaitė, Lemont, IL 10
V.Urbaitis, Mayfield, Hts. 10
Anoniminis, Oak Lawn, IL 10
E.Praleika, Little Falls, NJ 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Sabonis nusišypsojo ir padėkojo - dabar čia Amerikoje gyvena veik kaip viengungis, šeima Lietuvoje, tai knyga bus man naudinga žiniomis kaip pasigaminti lietuviškų patiekalų.

Jis taip pat prisiminė kaip gražiai (apie 200 lietuvių) jį priėmė kaip jis pirmą kartą varžėsi prieš Žydrūną Clevelande. O Cavaliers atstovė Kellie Grant žadėjo specialiai, kaip per tas pirmas Ilgausko-Sabonio varžybas, sustatyti “Lithuanian Night” ir užtikrinti Lietuvių pabendravimą su Žydrūnu Ilgausku.

Arvydas Sabonis po rungtynių prieš Cleveland Cavaliers, Gund Arenoje Cleveland, Ohio.

“NERINGOS” STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA

birž. 29 - liepos 5 d.d. - šeimoms su mažais vaikais
liepos 6-12 d.d. - 7-10 metų vaikams
liepos 13-27 d.d. - 10-16 metų vaikams
liepos 27 - rugp. 2 d.d. - 13-16 metų vaikams
rugp. 23-29 d.d. - šeimoms su vyresniais vaikais
rugp. 29 - rugs. 1 d.d. - alumnų tautodailės savaitgalis
LIETUVIŲ KILMĖS STOVYKLAUTOJAMS ANGLŲ KALBA
rugp. 3-16 d.d. - 7-16 metų vaikams
rugp. 16-20 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

INFO: 978-582-5592 info@neringa.org www.neringa.org

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos Seserimis organizuoja ir praveda stovyklas “Neringos” stovyklavietėje Vermonte

Žydrūnas Ilgauskas meta kamuolį. Dr. V. Stankaus nuotraukos

FOR RENT

**2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH**

Tel.: 481-2419

SKAUTŲ VEIKLA

PILĖNŲ TUNTE

Pavasariui atėjus Clevelando Pilėnų skautų tunto tuntininkas v. s. Remigijus Belzinskas kovo mėn. pabaigoje išsiuntinėjo tunto skautams ir tėveliams pavasario ir vasaros veiklos kalendorių.

Nuo balandžio 7 d. vyks įprastos draugovių sueigos Dievo Motinos parapijos salėje.

Balandžio 27 d., sekmadienį, skautai ir prityrę skautai aplankys Tėvynės Garsų programą WJCU 88.7 FM radijo stotyje (John Carroll ute).

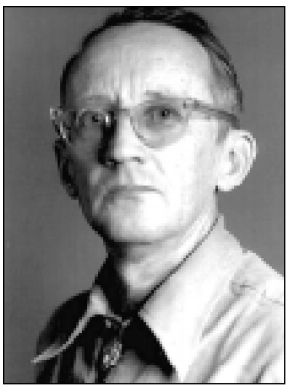
Gegužės 4 d. tęsiant tradiciją Pilėnų tuntas rengia Pasaulio skautų globėjo Šv. Jurgio šventę. Tądien 8:45 val. ryto bus pusryčiai ir iškilminga sueiga Dievo Motinos parapijos viršutinėje salėje. Jos metu įvyks vilkiukų ir skautų įžodžiai. Po sueigos skautai dalyvaus 10:00 val. ryto Mišiose.

Gegužės 5 d., pirmadienį,

Chagrin River Metroparke Eastlake bus ypatinga sueiga skautams ir skautėms nuo 10 m. amžiaus ir prityrusiems skautams ir skautėms. Šioje sueigoje bus nagrinėjami išsilaikymo gyvais uždaviniai. Norintieji dalyvauti renkasi Dievo Motinos parapijos kieme 6:00 v.v. Iš ten išvykstama sueigon 6:10 v.v. Sugrįžtama parapijon apie 8:30 v. v. Dalyvaujama skautiškose uniformose.

Gegužės 10 d., šeštadienį, 5 mylių iškyla dviračiais į Cuyahoga Valley National Park, keliaujant Towpath (vilkiukų taku) nuo Clevelando iki Akrono. Joje gali dalyvauti skautai nuo 10 m. amžiaus. Registruotis pas tuntininką iki gegužės 4 d.

Gegužės 19 d., pirmadienį, 7:00 v. v. bus bendra Neringos ir Pilėnų tuntų metų veiklos užbaigimo iškyla ir laužas North Chagrin Metroparko River Grove II giraitėje prie River

Gerardas Juškėnas

Road. Visi dalyvauja pilnose uniformose. Šion iškylon kviečiami tėveliai ir sk. rėmėjai.

Birželio 7-9 d. iškyla dviračiais Erie Canalway Trail nuo Lockport iki Brockport, N. Y. Dvi nakvynės bus praleistos stovyklose. Registruotis pas tuntininką iki gegužės 4 d., kur sužinosite instrukcijas kelionei.

Birželio 28 - liepos 5 d. Detroito skautų ir skaučių stovykla Dainavoje.

Rugpjūčio 6-16 d. Lietuvių Skautų S-gos Jubiliejinė stovykla Kalifornijoje.

GAMTOS PRAJOVAI

Baigia išsikovėpti žiema ir ateina pavasaris bei šilti mėnesiai su visokiais gamtos reiškiniųais. Mūsų apylinkes dažnokai nuterioja tornado vėtros ir kartais sulaukiame uraganų iš Atlanto vandenyno. Uraganai prasideda kaip ciklonai tropiniuose okeano vandenyse. Jų laikas - nuo birželio mėn. iki lapkričio 1 d. rudenį.

2003 metų uraganams Atlante parinkti šie vardai: Ana, Bill, Claudette, Danny, Erika, Fabian, Grace, Henri, Isabel, Juan, Kate, Larry, Mindy, Nicholas, Odette, Peter, Rose, Sam, Teresa, Victor, ir Wanda.

Rytinio Ramiojo Vandenyno uraganai: Andres, Blanca, Carlos, Dolores, Enrique, Felicia, Guillermo, Hilda, Ignacio, Jimena, Kevin, Linda, Marty, Nora, Olaf, Patricia, Rick, Sandra, Terry, Vivien, Waldo, Xina, York, Zelda.

Uraganai yra vertinami pagal Saffir-Simpson lentelę:

- 1 74-95 MPH silpnas
- 2 96-110 MPH vidutinis
- 3 111-130 MPH stiprus
- 4 131-155 MPH labai stiprus
- 5 virš 156 MPH nuniokojantis

Tornado vėtros yra vertinamos pagal Fujita lentelę:

- F-O 40-72 MPH lengva-silpna
F-1 73-112 MPH vidutinė-silpna
F-2 113-157 MPH žymi-stipri
F-3 156-206 MPH smarki -stipri
F-4 207-260 MPH nuniokojanti -smarki
F-5 virš 261 MPH neįtikima - smarki

Šios žinios parinktos iš 2003 m. *The World Almanac* knygos.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

The **Regency**
Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Kaziuko mugėn atžygiuoja liepsnelės ir baikštus giliukas.

G. Juškėno nuotr.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)